

Srovnání podmínek živnostenského podnikání v České republice a vybraném státu

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Mgr. Jiří Tuza, Ph.D.

Dominika Kramlová

Brno 2015

Prostor pro zadání BP

Poděkování

Tímto děkuji panu Mgr. Jiřímu Tuzovi za pomoc, odborné rady a věcné připomínky při vypracování mé bakalářské práce. Poděkování patří také Michaeli Novákové, která mi byla nápomocná při získávání informací týkajících se Velké Británie. V neposlední řadě bych ráda poděkovala také rodině, která při mně stála a při psaní této práci mi vycházela maximálně vstříc.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Srovnání podmínek živnostenského podnikání v České republice a vybraném státu**

vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmetná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 16. května 2015

Abstract

Kramlova, D. *The Comparison Legal Conditions of Trade Business in The Czech Republic and Selected Country*. Bachelor thesis. Brno: Mendel University, 2015.

This bachelor thesis deals with a trade business in the Czech Republic and Great Britain, particularly, it deals with the detailed procedures to obtaining a trade license in these countries. The work is divided into two parts. Literature search, or a theoretical part, contains basic information whose knowledge is necessary for the establishment of trade. Second, a practical part contains a description of the procedures for setting up trades and for different types of trade in the country. There is a procedure for establishing a trade in the UK too. Comparison of these procedures are performed on an example that can serve as a basis for potential candidates for start a business in one of these countries.

Keywords

Trade business, Great Britain, Czech Republic, set up a trade, self-employer.

Abstrakt

Kramlová, D. *Srovnání podmínek živnostenského podnikání v České republice a vybraném státu*. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015.

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou živnostenského podnikání v České republice a ve Velké Británii, zejména se však zabývá podrobnými postupy při získávání živnostenského oprávnění v těchto zemích. Práce je rozdělena na dvě části. Literární rešerše, neboli teoretická část, obsahuje základní informace, jejichž znalost je pro založení živnosti nezbytná. Druhá, tedy praktická část, obsahuje popis jednotlivých postupů při zakládání živnosti a to pro jednotlivé druhy živností v ČR. Nechybí ani postup zakládání živnosti ve Velké Británii. Srovnání těchto postupů je provedeno na příkladu, který může sloužit jako podklad pro případné zájemce o podnikání v jedné ze zmíněných zemí.

Klíčová slova

Živnostenské podnikání, Velká Británie, Česká republika, založení živnosti, živnostník.

Obsah

1	Úvod a cíl práce	11
1.1	Úvod.....	11
1.2	Cíl práce.....	11
2	Metodika práce	13
3	Literární přehled	14
3.1	Historie živnostenského podnikání	14
3.1.1	Cechy	14
3.1.2	Živnostenský řád	14
3.1.3	Zákon o soukromém podnikání občanů	15
3.1.4	Zákon o živnostenském podnikání.....	15
3.2	Pojem živnostenské podnikání v ČR	15
3.2.1	Živnost.....	16
3.2.2	Všeobecné podmínky provozování živnosti	16
3.2.3	Zvláštní podmínky provozování živností.....	17
3.2.4	Činnosti vyloučené z živností	17
3.2.5	Osoby oprávněné provozovat živnost.....	18
3.2.6	Postavení zahraničních osob	19
3.2.7	Překážky provozování živnosti.....	19
3.2.8	Živnostenský rejstřík.....	20
3.2.9	Členění živností.....	20
3.2.10	Odpovědný zástupce.....	22
3.2.11	Provozovna.....	23
3.3	Pojem podnikání ve Velké Británii	24
3.3.1	Podnikání ve VB.....	24
3.3.2	OSVČ ve VB.....	24
3.3.3	HMRC a povinné registrace	26
3.3.4	Companies House.....	28

4	Vlastní práce	29
4.1	Činnosti související se založením živnosti.....	29
4.2	Založení živnosti fyzickou osobou v ČR.....	29
4.2.1	Volné živnosti	30
4.2.2	Vázané živnosti	31
4.2.3	Řemeslné živnosti	33
4.2.4	Koncesované živnosti	34
4.2.5	Oznamovací povinnost živnostníka	35
4.3	Sociální a zdravotní pojištění.....	36
4.3.1	Sociální pojištění	36
4.3.2	Zdravotní pojištění	38
4.4	Založení živnosti fyzickou osobou ve VB	40
4.5	Praktický příklad	41
4.5.1	Srovnání postupu při zakládání živnosti	42
4.5.2	Počáteční výdaje	43
5	Závěry a doporučení	46
6	Literatura	48
A	Výpis z Živnostenského rejstříku	52
B	Koncesní listina	53
C	Jednotný registrační formulář	54
D	Čestné prohlášení odpovědného zástupce	55

Seznam obrázků

Obr. 1	Ukázka výpisu z Živnostenského rejstříku	51
Obr. 2	Ukázka koncesní listiny	52
Obr. 3	Jednotný registrační formulář pro založení živnosti	53
Obr. 4	Čestné prohlášení odpovědného zástupce jako příloha k JRF	54

Seznam tabulek

Tab. 1	Srovnání postupu při zakládání	42
Tab. 2	Počáteční výdaje	43

Seznam použitých zkratk

CRM

Centrální registrační místo

ČR

Česká republika

DPH

Daň z přidané hodnoty

EU

Evropská unie

HMRC

HM Revenue and Customs

JRF

Jednotný registrační formulář

JVT

Jednotný vnitřní trh

ObchZ

Obchodní Zákoník

OSSZ

Okresní správa sociálního zabezpečení

OSVČ

Osoba samostatně výdělečně činná

VB

Velká Británie

ŽivZ

Živnostenský zákon

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

Podnikání, a to nejenom v České republice, je pro jakoukoliv státní ekonomiku přínosem. S každým novým podnikatelem přibývají do státní pokladny nejenom daně, ale i další povinné odvody. Díky těmto povinným odvodům tak dochází nejenom k naplňování státní pokladny, ale také ke snížení nezaměstnanosti a tím klesají státní výdaje.

Podle loňských průzkumů v České republice podniká kolem 2,4 milionů lidí, což v konečném důsledku znamená přibližně 24 % podnikatelů. To do jisté míry poukazuje na fakt, že podnikání je v tuzemsku velmi dostupnou záležitostí.

Jednou z nejjednodušších forem podnikání je podnikání živnostenské, kterým se budu v této práci podrobněji zabývat. Živnostenské podnikání je vzhledem ke své jednoduchosti v tuzemsku také nejrozšířenější. Zejména pak živnost volná, která je dostupná téměř každému občanu, protože pozbývá jakoukoliv povinnost odborné praxe.

Živnostenské podnikání se v ČR do současné podoby vyvíjelo již od středověku a to zejména díky vývoji řemesel. Největší rozmach živnostenského podnikání však přichází po roce 1989. Do této doby soukromé podnikání díky centrálně řízené ekonomice prakticky neexistovalo. Po roce 1989 také díky privatizaci začal obrovský nárůst podnikání. Tento nárůst trval až do roku 1993, kdy bylo registrováno přes 1 milion podnikatelů. Rok 1993 přinesl také mnoho nových zákonů týkajících se podnikatelského sektoru a počet podnikatelů se tak ustálil. Od tohoto roku počty podnikatelů neustále narůstají, ale již ne tak razantně jako po roce 1989.

Zvolené téma bakalářské práce je pro mě velmi blízké a atraktivní. Nejen já, ale každý kdo zvažuje vlastní podnikání, si může díky této práci udělat alespoň základní představu a celém procesu získání vytouženého oprávnění k provozování živnosti. Srovnání s Velkou Británií jsem vybrala z důvodu naprosto odlišných podmínek pro zřízení živnosti. Mnohým by se mohlo zdát, že tuzemské podmínky jsou jednoduché a získat živnostenské oprávnění je otázkou několik hodin až dnů, avšak Velká Británie je v tomto směru daleko před námi.

1.2 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je objasnění základních pojmů pro získání živnostenského oprávnění jak v České republice, tak také ve Velké Británii. Živnostenské podnikání je v ČR velmi aktuálním tématem a to zejména v posledních letech, kdy vlivem novelizací Živnostenského zákona dochází ke zjednodušení samotného vstupu na trh, ale také počátku podnikání.

Práce jako taková, především pak vlastní práce může sloužit potencionálním zájemcům o podnikání formou živnosti. Pokud má potencionální podnikatel jakousi představu o oboru své podnikatelské činnosti, může pro něj právě legislativa

představovat počáteční překážku. Literární rešerše v tomto směru slouží jako zdroj informací a vysvětlení nejdůležitějších pojmů, které jsou pro založení živnosti podstatné. Vlastní, nebo také praktická část, představuje návod k tomu, jak postupovat při samotném založení.

Hlavním cílem je tedy usnadnění a zejména urychlení vstupu do podnikání, v tomto případě pak založení živnosti. Osoby, které zvažují podnikání v jedné z vybraných zemí, se mohou řídit jednotlivými postupy a sloužit jim může také praktický příklad. Tento příklad na závěr shrne podstatné rozdíly obou zemí a předestře alespoň základní představu o počátečních výdajích spojených s vybraným oborem podnikání.

2 Metodika práce

Nejprve bylo nutné zajistit potřebná data a informace týkající se dané problematiky. K zajištění dostatečného množství odpovídající literatury jsem využila knihovnu Mendelovy univerzity a také Moravskou zemskou knihovnu v Brně. Dále jsem čerpala z elektronických knih dostupných na serveru google.books.com. Informace, které se týkají podnikání ve VB jsem čerpala především z webových gov.uk, které obsahují veškeré důležité pojmy anglických zákonů, nařízení či nejruznějších vyhlášek.

Práce je rozdělena na dvě části a těmi jsou literární rešerše a vlastní práce. Vzhledem, k vybranému tématu následuje doporučení a závěr této bakalářské práce. Součástí je také seznam použitých zkratk, který usnadní orientaci v textu. Podstatnou součástí jsou dále přílohy, které přispívají k lepšímu pochopení dané problematiky a v neposlední řadě také seznam použité literatury, ze které bylo čerpáno zejména v teoretické části.

Teoretická část vychází z odborné literatury, která je zaměřena na jednotlivé právní úpravy a důležité pojmy týkající se živnostenského podnikání. Nejprve jsou objasněny pojmy a fakta týkající se podnikání v tuzemsku, poté následují podstatné informace týkající se Velké Británie. V teoretické části jsem se zabývala pouze informacemi a pojmy, které jsou důležité pro založení živnosti, abych tyto pojmy následně v praktické části využila.

Ve druhé, praktické části vycházím z teoretických poznatků a nabytých znalostí. Tato část je zaměřena především na vytvoření postupu při získání všech druhů živností v ČR i VB. Srovnání obou postupů je provedeno na praktickém příkladu, který slouží zároveň také jako ukázka podnikatelských příjmů a výdajů ve vybraných zemích.

3 Literární přehled

3.1 Historie živnostenského podnikání

Živnostenské podnikání má v České Republice dlouhou tradici, proto se zaměřím na jeho jednotlivé formy. Budou zde popisovány nejdůležitější fáze vývoje od středověku až po současnou právní úpravu.

3.1.1 Cechy

Vznik podnikání se datuje od doby vývoje myšlení člověka, od doby, kdy se na našem území začíná objevovat směnný neboli barterový obchod. Lidé mezi sebou začínají směňovat jednu komoditu za jinou. Ve středověku začíná největší rozvoj řemesel a obchodu. Počátkem 13. století se řemeslníci organizují do skupin, které se nazývají cechy. Cechy vznikaly pouze ve větších městech a do menších měst se dostaly až počátkem 16. století. Vznik cechu byl podmíněn schválením městskou radou. (Janák a kol, 2005, s. 25)

Tzv. cechovní artikuly jsou předpisy, které měl každý cech a ve kterých byly zapsány nejenom počty řemeslníků v oboru, množství výrobků ale také jejich přiměřená cena. Hlavní význam vytváření cechů spočíval v zabránění nežádoucí konkurence. Pokud se totiž ve městě objevil cizí řemeslník, který nepatřil do cechu, nebylo mu dovoleno ve městě své řemeslo vykonávat. (Janák a kol, 2005, s. 25)

3.1.2 Živnostenský řád

Rok 1848 byl důležitých milníkem pro rozvoj řemesel. V tomto roce habsburskou monarchii zasáhla revoluce, cechy tak byly zrušeny. Velmi dostupným zbožím se stala půda, což pro mnoho lidí vedlo k začátku dalšího podnikání. (Janák a kol., 2005, s. 28).

Živnostenský řád měl být zárukou větší svobody v rámci nové hospodářské politiky. Živnostenský řád byl přijat v roce 1859 a v platnost vstoupil v roce 1860.

Podle Lenderové (2009, s. 25) se obchodníci zařadili mezi provozovatele živností a začali respektovat nová pravidla. Dalších padesát let bylo věkem novelizací. Živnostenský řád byl několikrát novelizován a znamenal převrat s naprostou volností v oblasti výroby a odbytu.

Od roku 1883 se živnosti začaly dělit na svobodné, řemeslné a koncesované. K živnostem řemeslným bylo zapotřebí doložit doklady o vyučení v daném oboru, praxe a také dostatečná zručnost. Tyto podmínky byly požadované například u truhlářů, zedníků, instalatérů či opravářů. Rozdílné byly, stejně jako je tomu i dnes, živnosti koncesované, ke kterým bylo potřeba navíc ještě úřední povolení. Byly to živnosti provozované pro veřejnost, například kominictví, pohřebnictví či hostinská činnost. Živnosti, které nespádaly pod koncesované či řemeslné se nazývaly živnosti svobodné. (Janák a kol, 2005, s. 29).

Do svobodných živností patřila například umělecká a literární činnost, vychovatelství, výroba papírenského a kosmetického zboží, prádla, hraček, praní prádla, těžba kamene a řada obchodních živností. (Lenderová a kol., 2009, s. 26).

Podle Janáka (2005, s. 29) se živnostenský řád z roku 1859 stal později platnou právní úpravou i pro Československý stát, který vznikl až v roce 1918. V období nacistické okupace se hospodářský vývoj a rozvoj podnikání v české republice zastavil a byl nahrazen řízeným hospodářství.

3.1.3 Zákon o soukromém podnikání občanů

Na Živnostenský řád plynule navazuje Zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů účinný od 1. května 1990. Tento zákon vznikl zejména proto, aby pomohl občanům provádět podnikatelskou činnost a to buď jako fyzické osoby nebo jako osoby právnické.

Zákon stanovil několik podmínek, které musel při registraci občan splňovat. Tyto podmínky se dělily na základní, které museli splňovat všichni podnikatelé. Další podmínky se týkaly zejména prokázání odborné kvalifikace a získání zvláštního povolení nebo průkazu způsobilosti.

Podle § 7 zákona č. 150/1990 Sb. jsou tyto podmínky stanoveny následovně.

- (1) *Podmínkou registrace je věk nejméně 18 let žadatele, jeho způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost a odborná kvalifikace, pokud ji povaha podnikání vyžaduje.*
- (3) *Je-li podle zvláštních předpisů k výkonu činnosti, která má být předmětem podnikání, třeba zvláštního povolení, oprávnění nebo průkazu způsobilosti, nelze registraci provést bez předložení příslušného dokladu.*

Velmi významnou se stala novela Zákona č. 219/1991 Sb., která byla do tohoto zákona vložena a platnost nabyla dne 1. 7. 1991. Tato novela obsahovala ustanovení o samostatně hospodařících rolnících. V původním znění zákona totiž chyběla zemědělská výroba, tím pádem byli zemědělci ve velkém nevýhodě.

3.1.4 Zákon o živnostenském podnikání

Současná právní úprava se řídí Zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Tento zákon bývá často označován jako živnostenský zákon a je účinný od 1. 1. 1992.

Při rozdělení Československa byla platnost tohoto zákona zachována v obou státech. Obě země však zákon postupně novelizovaly, ale podobnost zůstává stále zachována. Cílem novelizací je zejména usnadnění podnikání. Tyto novelizace mají začínajícím podnikatelům usnadnit vstup do podnikání.

3.2 Pojem živnostenské podnikání v ČR

Nejjednodušší formou podnikání je podnikání živnostenské. Mezi největší výhodu patří fakt, že není požadován žádný počáteční vklad. V případě, že živnostník nedo-

sahuje ročního obratu alespoň 25 mil. Kč, není pak povinen vést podvojnou účetnictví, vede pouze daňovou evidenci. Pokud živnostníkům obrat nepřesáhne částku 1 000 000 Kč, za bezprostředně předcházejících 12 měsíců, má právo se sám rozhodnout, zda se stane plátcem DPH. Při obratu vyšším se stane plátcem DPH ze zákona.

Podnikání formou živnosti je upraveno Živnostenským zákonem (dále ŽivZ) a představuje specifickou oblast podnikání v oblasti obchodu, výroby a poskytování služeb. Provozovat živnostenské podnikání lze na základě získaného živnostenského oprávnění. Další formy podnikání vyplývají ze zvláštních právních předpisů, v tomto případě se jedná především o činnosti vyloučené ze ŽivZ a jejichž provozování je většinou upraveno zvláštními právními předpisy. (Horzinková, 2010, s. 14)

Za podnikání se označuje především činnost, která je prováděna podnikatelem, ten je z hlediska zákona označován také jako osoba samostatně výdělečně činná (dále OSVČ). OSVČ může být živnostník, který podnikání podle živnostenského zákona, ale také další podnikatelé. Živnostníci, neboli osoby podnikající podle živnostenského zákona však tvoří nejvýznamnější skupinu. (Vochozka a kol., 2012, s. 34)

3.2.1 Živnost

Dle § 2 zákona č. 455/1991 Sb. je živnost definována jako: „*Soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.*“

Soustavnou činnost lze chápat jako činnost, jejichž výkon trvá po delší časové období nebo se pravidelně opakuje. Kromě činností vykonávaných denně se jedná i o činnosti, které jsou vykonávány sezónně, ale pravidelně. Důležité je, aby se soustavnost posuzovala s ohledem na charakter a individuálnost dané činnosti. (Zichová, 2008, s. 135)

Samostatnost podle Zichové (2008, s. 135) znamená, že živnostník či podnikatel si sám rozhoduje o způsobu, organizace, rozsahu práce a také o sám o své osobě a místě výkonu práce.

Podnikání **vlastním jménem** by se dalo označit za jakousi povinnost pro fyzické osoby, které jsou zapsány v obchodním rejstříku, aby veškeré právní úkony činily pod svou obchodní firmou. Práce však může být vykonávána osobně podnikatelem, jeho zaměstnanci nebo na základě smluvních vztahů také jinými osobami. Na živnostníka či na osobu samostatně výdělečně činnou (dále OSVČ) se institut obchodní firmy nevztahuje. Tyto osoby jsou povinny činit veškeré právní úkony pod svým jménem a příjmením. (Zichová, 2008, s. 136)

Vlastní odpovědnost značí podnikání, kdy podnikatel odpovídá za veškeré závazky ze své podnikatelské činnosti celým svým majetkem. (Horzinková, 2010, s. 32)

3.2.2 Všeobecné podmínky provozování živnosti

Podle § 6 ŽivZ mezi všeobecné podmínky provozování živnosti patří:

- Plná svéprávnost
- Bezúhonnost

Pojem **svéprávnost** nahradil dřívější způsobilost k právním úkonům. Svéprávnost jako taková představuje schopnost mít určitá práva a naopak také povinnosti při právním jednání. Plná svéprávnost vzniká dnem zletilosti, tedy ve věku 18 let. V případě, že osoba není zletilá, může plné svéprávnosti dosáhnout přiznáním nebo uzavřením manželství. (Ryšavá, 2014, s. 301)

Plná svéprávnost může být nahrazena také souhlasem zákonného zástupce nezletilého k provozování podnikatelské činnosti. (ŽivZ, § 6)

Bezúhonná není osoba, která byla pravomocně odsouzena pro úmyslně spáchaný trestný čin v souvislosti s podnikáním.

Bezúhonnost je u českých občanů prokázána výpisem z Rejstříků trestů. U občanů EU, tedy občanů jiného členského státu a občana mimo členské státy EU se dokládá výpis s evidence trestů nebo rovnocenný doklad daného státu. V případě, že stát či jiný orgán tento doklad nevydá, musí daná fyzická osoba předložit čestné prohlášení o bezúhonnosti, které bude notářsky ověřené. Doklady o bezúhonnosti nesmí být starší než tři měsíce. (ŽivZ, § 6)

3.2.3 Zvláštní podmínky provozování živností

Zvláštními podmínkami provozování živností jsou definovány v § 7 ŽivZ a jsou to zejména odborná či jiná způsobilost.

V rámci odborné způsobilosti může být požadována také praxe v oboru a to v oboru, který se přímo týká oboru živnosti nebo který je tomuto oboru příbuzný. Příbuzné obory jsou takové obory, které užívají stejné nebo podobné pracovní postupy či odborné znalosti.

Odborná způsobilost se u občanů ČR nebo občanů jiných členských států EU, prokazuje odbornou kvalifikací. Odborná kvalifikace je doklad, který osvědčuje, že osoba danou činnost vykonávala po určitou dobu (let). Přesný rozpis doby odborné kvalifikace nalezneme v ŽivZ § 7 ods. 5.

3.2.4 Činnosti vyloučené z živností

Existují činnosti, které Živnostenskému zákonu nepodléhají a tyto činnosti jsou vyhrazené zákonem či souvisejí se správou a využíváním výsledků duševní činnosti a profesní činnosti fyzických osob, dále také činnosti upravené zvláštními zákony. (Horzinková, 2010, s. 19)

Podle Horzinkové (2010, s. 19) se tyto činnosti dělí do tří základních skupin:

- Činnosti, které jsou vyhrazené zvláštními zákony státu a činnosti související s výkonem hromadné správy autorských práv, dále činnosti realizované podle zákona o vynálezech, průmyslových vzorech či zlepšovacích návrzích. Patří zde i restaurování kulturních památek či jejich částí, provádění archeologických výzkumů

- Profesní činnosti vybraných fyzických osob v rozsahu zvláštních zákonů,
- Specifické činnosti upravené zvláštními zákony.

Kromě činností vyhrazené státem se jedná také o činnosti, které jsou vykovávány dle zvláštních zákonů a jsou vyloučeny z působnosti ŽivZ, přesto že jinak vyhovují znakům živnosti a pojmům jako jsou například samostatnost, soustavnost, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku či vlastním jménem. (Horzinková, 2010, s. 20)

Výčet vyloučených činností podle Horzinkové (2010, s. 20-26) zahrnuje zejména činnosti, které vyžadují zvláštní právní úpravu a jejich podřízení Živnostenskému zákonu by vzhledem k jejich povaze bylo nevhodné. Mezi vyloučené činnosti můžeme zařadit například:

- Činnosti soudních exekutorů
- Restaurování kulturních památek nebo jejich částí, jedná se o díla výtvarných umění
- Provozování platebních systémů
- Směnárenská činnost
- Provozování pohřebišť

3.2.5 Osoby oprávněné provozovat živnost

Fyzická nebo právnická osoba je oprávněná provozovat živnost, pokud splní zákonem stanovené podmínky. Má-li tato osoba bydliště, respektive sídlo mimo území České republiky (dále ČR), může provozovat živnost stejným způsobem jako osoba česká, tedy osoba, která má na českém území trvalý pobyt či sídlo. (Srpová a kol., 2010, s. 68)

Živnost může vykonávat subjekt povinně se zapisující do obchodního rejstříku (některé právnické osoby a osoby zahraniční) a také subjekt, který se do obchodního rejstříku zapisovat nemusí. Všechny subjekty, bez jakýchkoliv výjimek, však musí mít podle ŽivZ živnostenské oprávnění, k tomu aby mohly činnost provozovat. (Horzinková, 2010, s. 14)

Podle Horzinkové (2010, s. 14) je živnostenským podnikáním také činnost družstva, obchodní společnosti, státního podniku a dalších osob, zapisujících se do obchodního rejstříku, které vykonávají činnost se znaky živnosti.

Avšak také český fyzická osoba v podobě podnikatele či živnostníka má možnost nechat se dobrovolně zapsat do obchodního rejstříku, bez toho aby to mělo vliv na podmínky živnostenského podnikání, výši zisku nebo rozsah její činnosti. O dobrovolném zapsání může uvažovat také podnikatel, který má bydliště v některém z členských států Evropské unie nebo v státě, které patří do Evropského hospodářského prostoru a příslušník Švýcarské konfederace. (Horzinková, 2010, s. 14)

3.2.6 Postavení zahraničních osob

Subjektem živnostenského podnikání může být také zahraniční osoba, pro kterou zákon (ŽivZ) stanovil stejné podmínky a práva jako osobám českým.

Zahraníční osoba je definována dle Obchodního Zákoníku (dále ObchZ) jako fyzická či právnická osoba s trvalým bydlištěm nebo sídlem mimo území ČR. Dle ŽivZ je v § 5 odst. 2 řečeno, že zahraniční osoba je osoba fyzická, která na území ČR nemá bydliště. Stejně tak je to osoba právnická, která na našem území nemá sídlo. (Horzinková, 2010, s. 40)

Zahraníční osoba je pojem, pro který je rozhodující bydliště fyzické nebo sídlo právnické osoby. Nerozhoduje státní příslušnost ani právní řád, dle kterého by právnická osoba byla zřízena. Za osobu zahraniční se může považovat také člověk, který nemá bydliště v žádném jiném státu, tedy tzv. bezdomovec. (Horzinková, 2010, s. 40)

Vznikne-li situace, kdy bude mít fyzická osoba pobyt na území hned několika států, vychází se ze zásad používaných v mezinárodním soukromém právu. To zastává takové stanovisko, že pro posouzení bydliště není rozhodující, kde je daná osoba přihlášena k pobytu, ale to kde skutečně setrvává. (Horzinková, 2010, s. 41)

V případě, že nemá fyzická osoba na našem území bydliště, je považována za zahraniční osobu a musí tedy kromě všeobecných a zvláštních podmínek pro provozování živnosti splnit i další kritéria, v některých případech například zápis do obchodního rejstříku a splnit podmínku pobytu na území našeho státu. (Horzinková, 2010, s. 41)

Další podmínkou, kterou musí zahraniční osoba splnit je povolení k pobytu a to v případě, že hodlá na území České republiky provozovat živnost. Česká republika uděluje víza k pobytu nad 90 dní nebo také povolení k dlouhodobému pobytu. Povinnost doložit povolení neplatí pro organizační složku firmy. (Srpková a kol., 2010, s. 68)

Osoba, která žádá o povolení k pobytu pak musí při ohlášení živnosti či žádosti o udělení koncese, doložit také doklad, který prokazuje udělení tohoto víza k pobytu nad devadesát dní anebo povolení k dlouhodobému pobytu. Tato povinnost se netýká občanů členských států EU, tedy jenom EU, ale také Evropského hospodářského prostoru a občanů Švýcarské konfederace. (Horzinková, 2010, s. 41)

Kromě zahraničních osob zde může podle zvláštních předpisů podnikat také osoba se statutem azyllanta (či v režimu doplňkové ochrany) a také rodinní příslušníci azyllantů. (Srpková a kol., 2010, s. 68)

3.2.7 Překážky provozování živnosti

Mezi základní překážky patří fakt, že živnost nesmí provozovat osoba, ať už fyzická či právnická, na jejíž majetek byl prohlášen konkurz či byl sice ukončen, ale po dobu tří let, ale majetek, který byl v úpadu, nestačil k úhradě všech nákladů. Dále nemůže živnost provozovat osoba, vůči které byl konkurz prohlášen, ale zároveň byl zamítnut pro nedostatek majetku. Právě tyto osoby, u kterých byl prohlášen kon-

kurz na majetek, ale konkurzní řízení nebylo zatím ukončeno, může tato osoba provádět činnosti související se živností, ale pouze s písemným souhlasem správce konkurzní podstaty. Živnost dále nemůže provozovat ta fyzická osoba, které byl soudem nebo příslušným správním orgánem uložen zákaz k tomu, aby mohla provozovat živnost, a tento zákaz nadále trvá. (Synek, 2011, s. 36)

Podle Srpové (2010, s. 69) jsou dále z podnikání vyloučeny osoby, kterým byl správním orgánem uložen trest zákazu provozování živnosti v konkrétním oboru a kterým bylo živnostenské oprávnění zrušeno pro závažné porušení povinností.

3.2.8 Živnostenský rejstřík

Živnostenský rejstřík slouží k evidenci všech živností. Představuje jakýsi informační systém veřejné správy, který je veden formou veřejného seznamu a v elektronické podobě. Živnostenský rejstřík na požádání vydává výpisy a to jak v listinné, tak také v elektronické podobě. Obsahem výpisů jsou základní identifikační údaje týkající se podnikatele což je nejenom živnost samotná, ale především místo podnikání, předmět v úplném či částečném rozsahu, další doplňkové údaje, které se vztahují k rozsahu daného živnostenského oprávnění, v neposlední řadě také den vzniku živnostenského oprávnění (viz. Příloha A). Podnikatel si může o výpis z živnostenského rejstříku požádat nebo mu ho daný živnostenský úřad v případě změny zašle. (Srpová a kol., 2010, s. 69)

3.2.9 Členění živností

Živnosti lze rozdělit podle několika kritérií, avšak existují dvě základní – dle způsobu získání živnostenského oprávnění a dle předmětu činnosti. (Malach, 2005, s. 27)

Podle způsobu získání živností rozeznává živnostenský zákon dva základní typy a to živnosti ohlašovací a živnosti koncesované. Díky volnějším podmínkám dnes převažuje živnost ohlašovací. Živností koncesovaných je pouze omezený počet a to z důvodu získání povolení (koncese) po kterém mohou být teprve tyto živnosti provozovány. Tedy jakmile koncese nabude právní moci. (Horzinková, 2010, s. 27)

Podle Synka (2011, s. 76) se druhé kritériu dělení živností, tedy podle typu podnikání dělí na činnosti obchodní, výrobní a poskytující služby.

3.2.9.1 Živnosti ohlašovací

Provozování živností ohlašovacích je podmíněno splněním všeobecných podmínek, v některých případech také podmínek zvláštních, na základě ohlášení na živnostenském úřadě. (Veber a kol., 2012, s. 78)

Živnosti ohlašovací se dále člení na:

Volné

Všechny obory živností nalezneme v příloze č. 4 ŽivZ. Volné živnosti ohlašovací jsou živnosti, které naplňují všechny její znaky a mají charakter především činnosti výrobní, obchodní nebo poskytující služby. Pro provozování těchto živností musí být splněny pouze všeobecné podmínky stanovené zákonem o živnostenském podnikání. Prokazování odborné či jiné způsobilosti se u tohoto druhu živnosti nepožaduje. (Horzinková, 2010, s. 32)

Podle § 28 ŽivZ musí být z předmětu podnikání u tohoto typu živnosti zřejmý rozsah živnostenského oprávnění a to zejména z důvodu možnosti posouzení mezi oprávnění podnikatelské činnosti a bylo tak možné jednoznačně stanovit požadavek na odbornou způsobilost. Předmět činnosti musí být tedy určitý, srozumitelný a jednoznačný. (Horzinková, 2010, s. 32)

Vázané

Vymezení živností vázaných se nachází v příloze č. 2 ŽivZ. Kromě všeobecných podmínek je jejich provozování podmíněno také odbornou kvalifikací, která je stanovena v této příloze či ve zvláštních předpisech navazujících na tuto přílohu. U jednotlivých vázaných živností je uveden také povinný průkaz pro doložení odborné způsobilosti, který je podmínkou pro jejich provozování. Požadavek a odbornou způsobilost je ve většině případů odkázán na zvláštní právní předpis. Pokud tento předpis neexistuje nebo daná odborná způsobilost není tímto předpisem upravena má se za to, že podmínka odborné způsobilosti je uvedena v této příloze ŽivZ. (Horzinková, 2010, s. 29-30)

Řemeslné

Poslední z ohlašovacích živností jsou živnosti řemeslné, jejichž vymezení nalezneme v příloze č. 1 ŽivZ. K jejich ohlášení je kromě všeobecných podmínek potřeba prokázat také zvláštní podmínky, tedy odbornou způsobilost. (Horzinková, 2010, s. 27)

Jak již bylo uvedeno výše, základní podmínkou pro provozování této živnosti je odborná způsobilost získaná vyučením v oboru či jiným odborným vzděláním. Získaná kvalifikace se pak prokazuje výučním listem či jiným dokladem o ukončení učebního oboru, či dokladem o jiném stanoveném odborném vzdělání a dokladem vydaným na základě zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělání. (ŽivZ, § 21, odst. 1 písm. f)

3.2.9.2 Živnosti koncesované

Provozovat živnost koncesovanou lze až na základě nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. (Veber a kol., 2012, s. 78)

Koncesované živnosti jsou vymezené obsahem přílohy č. 3 ŽivZ. Patří zde převážně činnosti, k jejichž provozování je potřeba souhlas jiného orgánu státní správy dle zvláštního zákona. (Horzinková, 2010, s. 33)

Tento typ živností, na rozdíl od ohlašovacích, nespadá do oblasti nárokových živností. K tomu, aby byla získána potřebná koncesní listina (viz. Příloha B), je po-

třeba mít dané vzdělání a splnit další podmínky dané zákonem. (Mulačová a kol., 2013, s. 30)

Jen uchazeč musí vedle podmínek všeobecných splnit také požadavky na odbornou kvalifikaci a nesmí u ní existovat překážky v provozování této živnosti, jen tento uchazeč může získat povolení k živnosti neboli koncesi. Odbornou způsobilost prokazuje dokladem o rekvalifikaci a u některých živností také dokladem o vykonání příslušné praxe v oboru. (Horzinková, 2010, s. 33)

Koncese nebude a nemůže být udělena bez kladného vyjádření příslušného orgánu státní správy, například ministerstvem průmyslu a obchodu, ministerstevnitra, hygienické stanice či krajského ředitelství policie apod. (Horzinková, 2010, s. 33)

Příkladem koncesovaných živností je například provozování taxislužby, pohřební služby, výroba zubních protéz či výroba a oprava zbraní. (Mulačová a kol., 2013, s. 30)

3.2.10 Odpovědný zástupce

Odpovědný zástupce je osoba, prostřednictvím které může podnikatel provozovat svou živnost. Může to být fyzická osoba, kterou ustanoví sám podnikatel a která musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti. Již z názvu je zřejmé, že odpovědný zástupce odpovídá za provoz živnosti a také za dodržování živnostenskoprávních předpisů. S ustanovením do funkce však musí tato osoba souhlasit a svou funkci musí vykonávat ve smluvním vztahu k podnikateli. Jako odpovědný zástupce může být osoba ustanovena maximálně ve vztahu ke čtyřem podnikatelům. (Hásová, 2011, s. 34)

V některých případech existuje také zákonná povinnost ustanovit odpovědného zástupce. Jedná se o případy, kdy je podnikatel:

- Fyzická osoba, která nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti
- Právnícká osoba (česká) musí také splňovat zvláštní podmínky provozování živnosti, v tomto případě je za odpovědný zástupce ustanoven statutární orgán nebo jeho člen, který tyto podmínky splňuje
- Právnícká osoba (zahraniční), kdy za odpovědného zástupce je ustanoven vedoucí organizační složky, která je umístěná na území ČR a splňuje podmínky pro ustanovení do této funkce. (Hásová, 2011, s. 36)

Odpovědný zástupce pro ohlašovací živnost

Podle § 11 ŽivZ je dáno, že ustanovení odpovědného zástupce pro živnost ohlašovací či ukončení jeho funkce musí podnikatel oznámit živnostenskému úřadu a to nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala. Pokud ukončení funkce oznámí sám odpovědný zástupce, musí také prokázat, že o ukončení své funkce předem písemně informoval podnikatele.

V případech, kdy nelze určit den ukončení výkonu funkce daného odpovědného zástupce podle oznámení, tento výkon funkce končí dnem doručení oznámení o ukončení živnostenskému úřadu. Pokud však odpovědný zástupce v oznámení

vedl den ukončení, který je pozdější než datum doručení, má se za to, že výkon jeho funkce končí až tímto dnem. (ŽivZ, § 11).

Naopak může odpovědný zástupce vykonávat svoji funkci již ode dne ustanovení, pokud splňuje podmínky vyžadované zákonem.

Odpovědný zástupce pro koncesovanou živnost

Stejně jako u živnosti ohlašovací, tak i u živnosti koncesované musí být ustanovení odpovědného zástupce předloženo ke schválení živnostenskému úřadu. Ustanovení je účinné ode dne, kdy rozhodnutí o schválení nabylo právní moci. (ŽivZ, § 11)

Stejně tak i ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce musí podnikatel oznámit živnostenskému úřadu, a to nejpozději do 15 dnů od ukončení jeho funkce. Pokud ukončení funkce oznámí sám odpovědný zástupce, tak musí prokázat, že o ukončení funkce předem písemně informoval podnikatele. Neurčí-li se den ukončení funkce odpovědného zástupce podle oznámení podnikateli, končí výkon jeho funkce dnem doručení oznámení na živnostenský úřad. Bude-li v oznámení uvedeno datum ukončení výkonu funkce a toto datum bude pozdější než doručení oznámení, výkon funkce končí až tímto pozdějším datem. (ŽivZ, § 11)

Existují také případy, kdy odpovědný zástupce přestane vykonávat svou funkci nebo nesplňuje některé podmínky. V těch případech pak podnikatel musí do 15 dnů ustanovit nového odpovědného zástupce. Neplatí to ale, když je provozování živnosti pozastaveno, nebo dočasně přerušeno. (ŽivZ, § 11)

3.2.11 Provozovna

V samotném živnostenském zákoně je provozovna vymezena jako prostor, kde se provozuje živnost a za provozovnu se považuje také automat nebo zařízení podobné, které slouží k prodeji zboží či poskytování služeb, dále také mobilní provozovna. Mobilní provozovnou je myšlena provozovna, kterou lze přemístit a na jednom místě není déle než tři měsíce. (Horzinková, 2010, s. 67)

Provozovat živnost lze i ve více provozovnách, ale jen pokud má podnikatel právní důvod pro jejich užívání. Tyto právní důvody je povinen na žádost živnostenského úřadu prokázat. Na mobilní provozovny a automaty se tato povinnost nevztahuje. (ŽivZ, § 17)

Dále nám § 17 ŽivZ říká, že provozovna musí být způsobilá k provozování živnosti, což podle zvláštních předpisů spadá, musí zajistit podnikatel. Každá provozovna musí mít ustanovenou odpovědnou osobu za činnost provozovny. Tato povinnost se nevztahuje na automaty.

Další povinností, která se týká provozovny je její viditelné označení a to obchodní firmou, názvem či jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem (IČ). Toto označení musí být viditelné zvenčí. V případě mobilních provozoven a automatů je označení odlišné. Musí být označeny údajem o sídle či adrese, na které je umístěna organizační složka zahraniční osoby.

Podle § 17, odstavce 3 ŽivZ je podnikatel povinen zahájení i ukončení provozování živnosti v provozovně oznámit živnostenskému úřadu. V tomto oznámení musí být uvedeny následující informace:

- Obchodní firma, název, či jméno a příjmení podnikatele
- Identifikační číslo osoby
- Adresa provozovny, předmět podnikání v této provozovně, u živnosti volné musí být uveden obor činnosti
- Datum zahájení, případně ukončení, provozování živnosti v dané provozovně.

3.3 Pojem podnikání ve Velké Británii

Podle serveru ec.europa.cz (2012) existence Jednotného vnitřního trhu (dále JVT) vede k usnadnění a zároveň také umožnění podnikání každému občanu EU. Ten má díky JVT právo samostatně podnikat v kterémkoliv z členských států. Tento systém odstraňuje překážky nejenom volného pohybu zboží, služeb, osoba a kapitálu ale zároveň je zaručena svoboda usazování za účelem podnikání podnikání.

3.3.1 Podnikání ve VB

Podle serveru firma-ltd.cz (2010) jsou živnostenské úřady či zákon jsou pojmy, které v legislativě Velké Británie (dále VB) neexistují, neexistují zde ani žádné výpisy z Živnostenského rejstříku či Živnostenský rejstřík vůbec. Bez zvláštních formalit zde může začít podnikat každý člověk. V případě, že se nejedná o obchodní činnosti regulované zákonem, není potřeba žádné povolení k podnikání. Toto povolení se vyžaduje pouze k několika typům podnikání či určitým profesím, k tomu je třeba získat od státu zvláštní licenci. Příkladem jsou advokáti, lékaři, realitní pojišťovací agenti či auditoři, kterým bývá licence vydaná vždy na základě vzdělání, praxe v oboru a morálního charakteru, případně písemné zkoušky.

Existuje zde jakási ochrana veřejnosti před neodborným nebo také neoprávněným výkonem dané profese. Tato ochrana spočívá v tzv. regulatorních zákonech, které říkají, že osoba, která poskytla službu bez příslušné licence, si nemůže za tyto služby vynutit sjednané platby. Výše uvedená ochrana však platí pouze v případě zvláštních typů podnikání zmíněných v předchozím odstavci. (firma-ltd.cz, 2010)

Podnikání ve VB je pro začínající živnostníky velmi liberální. Chce-li osoba začít podnik, podnikat začne. Nemusí nikoho žádat o svolení. Jedinou povinností živnostníka vůči státu je, aby se do nejpozději do tří měsíců od zahájení podnikání registroval na úřadě *HM Revenue and Customs* (dále jen HMRC) a přihlásil se zde k platbě sociálního pojištění (někdy také národní pojištění) a k dani z příjmů. Pokud živnostník dosáhne určité výše zisku a splní i další podmínky, musí se zaregistrovat také jako plátce DPH, opět na tomto úřadě. Úřad HMRC můžeme chápat jako tzv. Finanční a celní úřad. (firma-ltd.cz, 2010)

3.3.2 OSVČ ve VB

Podle serveru firma-ltd.cz (2010) se občan VB či jiný občan v rámci EU nestane podnikatelem, na základě zápisu do živnostenského (či jiného) rejstříku, jako

v tuzemsku. Podnikatelem se stane povahou své podnikatelské činnosti. Za živnostníka-podnikatele je považován každý, kdo svou podnikatelskou činnost vykonává soustavně, ne ten, kdo dostal od státu povolení.

Jak již bylo řečeno OSVČ (tzv. self-employer) zde tedy začne podnikat a jedinou její povinností je registrace na úřadě HMRC. Zde se přihlašuje k platbě daní z příjmu a sociálního pojištění, nejpozději však do tří měsíců od zahájení podnikání. Tento úřad je zároveň jakýsi integrovaný inkasní úřad pro všechny daně a pojištění. Registrace probíhá pomocí formuláře na webových stránkách úřadu, není tedy potřeba někam chodit. Úřad sám pak čtvrtletně posílá podnikatele složenku na zaplacení sociálního pojištění, jehož výše aktuálně činí 2,8 libry týdně, což dle kurzu 37,89 k 19.5.2015 (kurzy.cz, 2015) představuje přibližně 106 Kč týdně. Daň z příjmů se platí jednou ročně. (firma-ltd.cz, 2010)

Osobami samostatně výdělečně činnými jsou podle serveru gov.uk (2015) živnostníci a také tzv. partneři dle tzv. HMRC. OSVČ dle HMRC je osoba, která:

- Za běh podnikání přebírá zodpovědnost a to za úspěch i neúspěch
- Má několik zákazníků najednou
- Může se sám rozhodnout jak, kdy a kde bude dělat svou práci
- Účtuje si sjednanou pevnou cenu za odvedenou práci
- Prodává zboží či službu za účelem dosažení zisku
- Je odpovědný za jakékoliv ukončení neuspokojivé práce ve svém volném čase.

Většina z těchto bodů, týkajících se OSVČ platí i v případě jiných typů společností – například společnost s ručením omezeným, ale taková forma podnikání není podle HMRC klasifikována jako OSVČ, ale jako vlastník a zároveň zaměstnanec společnosti v jedné osobě. (gov.uk, 2015)

Každá OSVČ je povinná vést určité záznamy a evidenci týkající se jejího podnikání. Je zodpovědná především za:

- Vedení záznamů o příjmech a výdajích
- Zaslání posouzení vlastního daňového priznání (každoročně)
- Placení daně z příjmů dle HMRC
- Vzniklé dluhy
- Za účty a veškeré záznamy, týkající se nákupu například náradí určené pro podnikání
- Registraci k DPH, pokud obrat dosáhl minimální prahové hodnoty k odvodu DPH
- Registraci k CIS (Industry Scheme Construction), v případě, že je podnikatel dodavatel či subdodavatel ve stavebnictví
- Pojmenování podnikání. (gov.uk, 2015)

3.3.3 HMRC a povinné registrace

Dle serveru businessinfo.cz (2009) je HM Revenue and Customs úřad obdobou finančního a celního úřadu v ČR. Tento úřad slouží k registracím nejrůznějšího typu, pro podnikatele a podniky ve VB je však důležitá registrace zejména k platbám sociálního pojištění a také k registraci k dani z příjmů. Začínající podnikatel je povinen tyto registrace uskutečnit nejpozději do tří měsíců od počátku jeho samostatné výdělečné činnosti. Pokud by se OSVČ zaregistrovala až po uplynutí této tří měsíční lhůty, může jí být udělena pokuty ve výši až 100 britských liber, tedy přibližně 3 789 Kč. (kurzy.cz, 2015)

Národní pojištění

Dle serveru gov.uk (2015) jsou příspěvky na sociální pojištění (národní pojištění) placeny zejména z toho důvodu, aby měl člověk nárok na určité dávky, například státního důchodu. Národní pojištění se ve Velké Británii platí, pokud:

- Jste zaměstnanec a vyděláváte nad 155 liber týdně (5 873 Kč).
- Jste OSVČ a máte zisk vyšší než 5 965 liber ročně (226 013 Kč).

Každý zaměstnanec či živnostník, který se registruje u HMRC úřadu a následně bude platit národní pojištění, obdrží své číslo, které by se dalo označit jako tzv. číslo pojištěnce.

V rámci národního pojištění existují různé třídy a druhy tohoto pojištění, závisí to vždy na postavení v zaměstnání a na výši výdělků. OSVČ obvykle platí jeden ze dvou typů národního pojištění a to tzv. *Třídu 2* v případě, že je roční zisk vyšší než 5 965 liber (226 013 Kč), nebo *Třídu 4* pokud jsou zisky vyšší než 8 060 liber za rok (305 393 Kč). *Třída 2* platí 2,80 liber týdně, u *Třídy 4* je to 9 % ze zisku od 8 060 – 42 385 liber (305 393 – 1 605 967 Kč). (gov.uk, 2015)

Daň z příjmů

Nejen registrace k platbám sociálního pojištění je povinností, důležité je se na úřadě HMRC přihlásit také k dani z příjmů. Stejně jako v ČR i ve VB musí živnostník či zaměstnanec každoročně odeslat daňové přiznání a zároveň také zaplatit příslušnou daň z příjmů, která se v případě živnostníka odvíjí od jeho zisků. (businessinfo.cz, 2009)

Dle serveru gov.uk (2015) se k výběru daně z příjmů v systému HMRC úřadu používá tzv. Self Assessment (sebehodnocení). Prostřednictvím HMRC systému se živnostník hlásí k tzv. Sebehodnocení a to v případě, že má podávat daňové přiznání a v loňském roce tuto povinnost neměl. V systému Self Assessment je registrován každý živnostník, který podává daňové přiznání a platí daň z příjmů.

Daňové přiznání je možné odeslat v papírové podobě nebo přes on-line systém úřadu HMRC. Lhůty pro podání daňového přiznání jsou dvojí. V případě, že živnostník odesílá daňové přiznání on-line lhůta je nejpozději do 31. ledna. Nejpozději do 20. února podává daňové přiznání ten, kdo v loňském roce daňové přiznání nepodal. Daňový rok trvá od 6. dubna do 5. dubna následujícího roku.

Podávat daňové přiznání musí:

- OSVČ – lze odečíst přípustné výdaje
- Má-li podnikatel 2 500 a více liber nezdaněných příjmů (94 725 Kč)
- Úspory a investice byly před zdaněním alespoň 10 000 liber (378 900 Kč)
- Máte kapitálové výnosy z prodeje akcií a jiných aktiv
- Jste byl ředitelem neziskové organizace a nedostal plat či jiný benefit
- Příjem živnostníka (nebo partner/ky) byl nad 50 000 liber (1 894 500 Kč) a pobíral přídatky na děti
- Měl příjem ze zahraničí
- Žil v zahraničí a příjem měl ve VB
- Atd. (gov.uk, 2015)

Registrace jako plátce DPH

Jako plátce DPH se musí registrovat každý živnostník, který očekává roční obrat vyšší než 82 000 liber (3 106 980 Kč). Registrovat se musí také osoba, která měla tento roční obrat a skončila podnikání a to nejpozději do 5. října ve druhém roce podnikání. Příkladem je osoba, která začala podnikat jako živnostník v dubnu 2014 do března 2015, registrovat by se měla nejpozději do 5. října 2015. Registrovat se může i dobrovolně, v případě, že obrat je nižší a všechny příjmy jsou osvobozené od daně.

Při registraci HMRC si může živnostník vytvořit také svůj on-line účet a všechny služby tak může spravovat on-line přes systém HMRC úřadu.

Živnostník může také jmenovat někoho, kdo se zaregistruje a odešle daňové přiznání za něj, například účetní, přítel či příbuzný. Registrovat se lze on-line nebo poštou na adresu HMRC úřadu.

Daňový rok je od 6. dubna do 5. dubna následujícího roku a registrace musí proběhnout nejpozději do 5. října po skončení daňového roku.

Po registraci živnostník obdrží osvědčení o registraci k DPH. To obsahuje:

- Číslo DPH
- Kdy bylo předloženo první přiznání k DPH a všechny platby

Od doby, kdy se živnostník zaregistroval k DPH, musí:

- Účtovat správnou částku DPH
- Zaplatit daň
- Podávat přiznání k DPH
- Uchovávat záznamy DPH a účet s DPH (gov.uk, 2015)

Změny údajů

V případě jakékoliv změny adresy bydliště, jména či názvu firmy živnostníka musí tyto skutečnosti oznámit HMRC úřadu. V rámci systému HMRC se musí živnostník ujistit, že se změny údajů aktualizovali i v Self Assessment (sebehodnocení). Aktua-

lizace údajů lze provést on-line přes HMRC systém nebo na korespondenční adrese či na telefonní lince úřadu.

3.3.4 Companies House

Živnostník se musí registrovat u HM Revenue and Customs a dodržovat určitá pravidla provozu a pojmenování jejich podnikání.

Správný výběr jména podniku neboli Obchodní firmy je nutný v případě všech typů podnikání, tedy i v případě podnikání formou živnosti. Jako živnostník (či partner) se však není nutné registrovat u tzv. *Companies House*, pravidla však musí dodržovat stejná. Jméno společnosti nesmí být stejné ani podobné jako již existující firma. Musí být tedy unikátní. Živnostník však může získat povolení od již registrované firmy a použít tak název, který je stejný nebo podobný, pokud jsou však součástí stejných oborů. Nesmí obsahovat citlivé slova či výrazy ani být útočné.

Obchodní názvy firem tedy nesmí být citlivé výrazy, pokud k tomu nemáme povolení, stejně jako ochranné známky.

Obchodní jméno může být použito na papírech, fakturách a korespondenci, ale vždy v závislosti na právní struktuře musí obsahovat jména partnerů, název společnosti. V případě živnostníka jeho osobní jméno. (gov.uk, 2015)

4 Vlastní práce

4.1 Činnosti související se založením živnosti

Před samotným založením podniku je důležité, aby si zakladatel připravil alespoň orientační strategické záměry, které směřují do těchto oblastí:

- Předmět činnosti
- Potřeba finančních prostředků
- Potřeba psychologických předpokladů k podnikání
- Elementární znalosti právních norem týkající se daného typu podnikání

Nejdůležitějším krokem v případě zakládání podniku je správný výběr předmětu činnosti a to zejména z hlediska soustředění potřebných informací týkající se potencionálních zákazníků, posouzení konkurence v daném oboru a její postavení na trhu. Dále je nutné soustředit svou pozornost také na dodavatele, které zakladatel hodlá oslovit, na jejich počet i geografickou polohu.

Začínající podnikatel by měl také počítat s určitou mírou rizika, která s počátkem podnikání souvisí. V případě nedostatečných odborných či sociálních znalostí může riziko spojené s neúspěchem narůstat. Proto je dobré se na podnikání připravit také po stránce znalostní a získat si pro začátek potřebné informace, které se týkají například daného typu podnikání. Z těchto důvodů poskytují živnostenské úřady v České republice odborné poradenství a to nejenom žadatelům, ale také již podnikajícím osobám.

Všechny tyto základní kroky by měl učinit každý, kdo o podnikání uvažuje a to i v případě, že zvažuje podnikání v zahraničí. Zahraniční státy mají mnohdy systémy pro podnikatele nastaveny odlišně, proto je důležité věnovat značnou pozornost zejména poslednímu bodu a snažit se zjistit veškeré podmínky a informace, které jsou v dané zemi důležité pro podnikání.

4.2 Založení živnosti fyzickou osobou v ČR

Po zvolení oboru, ve kterém chce fyzická osoba podnikat, zvážení veškerých možných rizik, lze přejít k samotnému založení a následně vzniku živnostenského oprávnění.

Nejprve je nutné splnit všeobecné podmínky, bez kterých by nebylo možné podnikat v žádném oboru. Každý obor spadá do jednoho ze tří výše uvedených druhů živnosti a pro každý obor je nutné splnit specifické podmínky, které se k němu váží. Opět se tak dostáváme ke zvolenému předmětu podnikání, od kterého se odvíjí čtyři základní postupy při zakládání živnosti.

4.2.1 Volné živnosti

Pokud se fyzická osoba rozhodne podnikat formou živnosti volné, bude se jednat o živnost ohlašovací. V takovémto případě z hlediska získání živnostenského oprávnění postačí splnit pouze všeobecné podmínky. Veškeré obory činností, které náleží do živnosti volných, jsou uvedeny v Zákoně č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání v příloze č. 4. Obsahem této činnosti je seznam celkem 80 oborů činností, jejíž předmět podnikání nazýváme *Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona*. Podnikatel si zvolí jeden či více oborů činnosti, ve kterých chce podnikat. Příkladem oborů činností jsou reklamní činnosti, marketing a mediální zastoupení, fotografické služby a z převážné části zejména výroba a poskytování nejrůznějších služeb.

1. KROK

Prvním krokem k založení volné živnosti je ohlášení živnosti. V současné době existují čtyři způsoby, které lze využít. Patří zde osobní návštěva kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu na území České republiky. Dále osobní návštěva kteréhokoliv centrálního registračního místa (dále CRM), zřízená při živnostenských úřadech. Poslední formou osobního podání je návštěva kontaktního místa veřejné správy Czech POINT. Živnost lze ohlásit také poštou na adresu vybraného živnostenského úřadu či elektronicky, a to pouze s elektronickým podpisem. Založení živnosti online lze jednoduše například přes webové stránky www.zalozfirmu.cz.

2. KROK

Následuje předložení občanského průkazu, pro získání osobních údajů a vyplnění Jednotného registračního formuláře (dále JRF) určeného fyzickým osobám. JRF (viz. Příloha C) si může žadatel vytisknout a vyplnit sám, na úřad pak přinese vyplněný formulář, ke kterému předloží občanský průkaz. Tento formulář slouží k ohlášení živnosti. JRF je rozdělen na jednotlivé oddíly – A až H a každý oddíl se týká jiné problematiky.

Například oddíl A se týká osobních údajů podnikatele.

Následující údaje jsou nezbytné k tomu, aby mohla být živnost řádně zapsána a ohlášena:

- Jméno a příjmení
- Trvalé bydliště, státní občanství
- Obchodní jméno a sídlo
- Identifikační číslo
- Předmět a místo podnikání
- Datum zahájení činnosti
- Údaj, zda bude zaměstnávat zaměstnance
- Provozovna a doklad o vlastnickém nebo jiném právu k objektu a prostorám pro podnikání

- Doklady o odborné způsobilosti a odborné praxi
- Výpis z rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce

3. KROK

Ověření splnění všeobecných podmínek a to pomocí předložení občanského průkazu či pasu (při osobní návštěvě). V případě ohlášení živnosti na živnostenském úřadě není nutné dokládat doklad prokazující bezúhonnost. Úřad si o výpis z Rejstříku trestů požádá sám.

4. KROK

Předložení dokladu o zaplacení správního poplatku, které je zpoplatněno částkou 1 000 Kč. Existují tři formy úhrady a to buď hotovostně na pokladně daného živnostenského úřadu, bankovním převodem nebo poštovní poukázkou. Pokud žadatel navštíví kontaktní místo *Czech POINT*, bude mu navíc účtován poplatek za vyřízení a to ve výši 50 Kč. Z hlediska rychlosti a také nejnižších vstupních nákladů je tedy nejlepší zaplatit správní poplatek osobně na pokladně daného živnostenského úřadu.

5. KROK

Po provedení předchozích kroků, v případě, že nebyly zjištěny žádné důvody bránící k vydání živnostenskému oprávnění, je do 5 pracovních dnů fyzická osoba zapsána do živnostenského rejstříku a vydá podnikateli výpis. V tuto chvíli může podnikatel zahájit svou podnikatelskou činnost.

Pokud však nejsou splněny všechny náležitosti pro ohlášení živnosti, živnostenský úřad do 5 dnů od doručení ohlášení vyzve žadatele k odstranění závad. Tyto závady musí odstranit nejpozději do 15 dnů od doručení výzvě k odstranění závad. Na žádost může být tato lhůta prodloužena.

4.2.2 Vázané živnosti

Stejně jako u živnosti volné i v tomto případě se jedná o živnost ohlašovací. Kromě všeobecných podmínek je k získání živnostenského oprávnění potřeba doložit také doklad o odborné způsobilosti. Veškeré činnosti spadající do vázané živnosti jsou uvedeny v příloze č. 2 ŽivZ, která obsahuje výčet 33 druhů činností a dále také výčet požadované odborné způsobilosti pro každou činnost. Příkladem je oční optika, provádění staveb, jejich změny a odstraňování, provozování autoškoly či mašérské služby.

Ohlašovatel může tuto živnost provozovat sám, pokud vlastní příslušné osvědčení o kvalifikaci či praxi. Může se však rozhodnout pro podnikání prostřednictvím odpovědného zástupce, který bude místo něho dokládat veškeré doklady týkající se odborné způsobilosti.

1. KROK

Všechny způsoby ohlášení živnosti byly uvedeny výše, proto je zde již nebudu znovu popisovat. Žadatel si opět vybere jeden ze způsobů, kterým živnost ohlásí.

2. KROK

Také v druhém kroku postupuje stejně a to vyplněním JRF spolu s předložením občanského průkazu či pasu. Jak již bylo zmíněno, tak rozdíl oproti předchozí živnosti spočívá v prokázání odborné způsobilosti. Spolu s JRF, dokladem totožnosti je nutné přiložit i doklady týkající se odborné způsobilosti a to buď v originále, nebo pomocí notářsky ověřené kopie. Dokladem se prokazuje vzdělání či praxe v daném oboru. Jedná se například o doklad o vysokoškolském vzdělání, o ukončení vyšší odborné školy v oboru či osvědčení a rekvalifikaci.

3. KROK

V případě, že bude chtít fyzická osoba podnikat prostřednictvím odpovědného zástupce, musí v JRF vyplnit také část, které se bude této osoby týkat. Spolu s doklady o odborné způsobilosti odpovědného zástupce je nutné doložit také čestné prohlášení odpovědného zástupce (viz. Příloha D), kde daná osoba souhlasí s ustanovením do této funkce. Pokud takovéto prohlášení neučiní daná osoba osobně, musí být úředně ověřeno spolu s jejím podpisem.

4. KROK

Pokud bude podnikatel využívat provozovnu, musí být doloženy veškeré doklady týkající se užívání provozovny. V případě většího počtu provozoven by využil formulář *Provozovny*, který by vyplnění přiložil k JRF.

5. KROK

Bude-li se místo podnikání lišit od místa bydliště, je ohlašovatel povinen doložit právní vztah k tomuto místu podnikání, například nájemní smlouvou, formou prohlášení či výpisu z katastru nemovitostí. Tyto dokumenty se tedy týkají místa podnikání v provozovně, kterou například vlastní či ji má v pronájmu.

6. KROK

Po zaplacení správního poplatku ve výši 1 000 Kč musí předložit doklad o jeho zaplacení. Jakým způsobem zaplatit tento poplatek již bylo zmíněno u předchozí živnosti, proto se k tomu nebudu vracet.

7. KROK

Po splnění všech kroků, neshledá-li živnostenský úřad žádné nedostatky, provede do 5-ti dnů od doručení ohlášení živnosti zápis do Živnostenského rej-

stříku a vydá podnikateli výpis. Na základě vydaného výpisu může podnikatel začít provozovat svou živnost.

V případě nalezených nedostatků ze strany živnostenského úřadu je postup stejný jako u živnosti volné.

4.2.3 Řemeslné živnosti

Poslední z živností ohlašovacích je živnost řemeslná, u které je stejně jako u živnosti vázané potřeba doložit doklad prokazující odbornou způsobilost v daném oboru. Celkem 41 oborů činností rozděleno na 3 části je obsahem 1. přílohy ŽivZ. Příkladem oborů jsou kosmetické služby, holičství a kadeřnictví, zednictví, pivovarnictví či hostinská činnost.

Doklady prokazující odbornou způsobilost jsou například výuční list, doklad o ukončení učebního oboru apod. (ŽivZ, §21 a §22)

1. KROK

Stejně jako u předchozích ohlašovacích živností je nejdříve nutné vybrat si jeden ze způsobů ohlášení živnosti, které již byly popsány.

2. KROK

Druhý krok je také shodný, je tedy nutné vyplnit JRF předložit doklad totožnosti. Dále se dokládá také bezúhonnost, kterou si živnostenský úřad opatří sám.

3. KROK

Dále je potřeba doložit doklady o odborné způsobilosti k danému oboru činnosti. V případě, že je u oboru potřeba doložit praxi, dokládá se pomocí formuláře *Potvrzení o praxi*, který se potvrzuje u zaměstnavatele, kde byla praxe vykonávána. Praxi je však nutné doložit pouze k odborné činnosti získané v příbuzném oboru.

4. KROK

Pro podnikání s využitím odpovědného zástupce platí opět stejné podmínky jako u živnosti vázaných. Tedy veškerá zodpovědnost týkající se prokazování odborné způsobilosti je nyní na osobě odpovědného zástupce. Opět je nutné doložit také čestné prohlášení odpovědného zástupce.

5. KROK

Dalším krokem může být ohlášení provozovny, pokud tedy živnostník provozovnu využívá a současně doložit doklad, týkající se tohoto provozního místa, teda například smlouvu o nájmu, či výpis z katastru nemovitostí.

6. KROK

Zaplacení správního poplatku se dokládá pomocí potvrzení neboli dokladu o zaplacení, jak již bylo zmíněno.

7. KROK

Jsou-li splněny všechny náležitosti, provede živnostenský úřad do 5-ti dnů od doručení ohlášení zápis do Živnostenského rejstříku a vydává mu také výpis, který ho opravňuje k zahájení podnikání.

4.2.4 Koncesované živnosti

Koncesované živnosti spadají do samostatné kategorie, neboť je zde potřebné povolení, které vydává a také schvaluje příslušný orgán státní správy. Všechny činnosti, spadající do živností koncesovaných lze nalézt v příloze č. 3 ŽivZ.

Také zde je nutné splnit všeobecné podmínky a podmínky zvláštní, ke kterým se opět váže odborná způsobilost. Tato způsobilost je dokládána praxí a to alespoň čtyřletou. Způsobilost je prokazována podobně jako u předchozích druhů živností a to například dokladem o absolvování vysokoškolského vzdělání, vyššího odborného vzdělání či osvědčení o rekvalifikaci.

1. KROK

Stejně jako v předešlých případech, tak i u tohoto druhu živnosti si může žadatel zvolit způsob, kterým o koncesi zažádá. Všechny způsoby se shodují s výše uvedenými.

2. KROK

Opět je potřeba vyplnit JRF a předložit doklad totožnosti. Tuto žádost o udělení koncese může podat, kterákoliv fyzická osoba splňující všeobecné podmínky osobně nebo v zastoupení zmocněncem s doloženou plnou mocí.

3. KROK

Dalším krokem je doložení dokladu, který potvrzuje odbornou způsobilost či způsobilost jinou. Tyto doklady se přikládají k JRF. Prokázání odborné způsobilosti bývá u některých oborů složitou záležitostí, proto doporučuji v těchto případech využít konzultace s pracovníky živnostenského úřadu.

4. KROK

Doklad prokazující bezúhonnost buď žadatel přiloží k JRF nebo si o něho zažádá o výpis živnostenský úřad sám. Než však tento výpis obdrží, řízení o udělení koncese se přerušuje. Proto je z důvodu rychlejšího vyřízení lepší doklad o bezúhonnosti doložit ihned při požádání.

5. KROK

Obdobně jako u předchozích živností je v případě využití provozovny potřeba doložit doklady ohledně vlastnění či jiného užívacího práva k prostorám provozovny. Tyto doklady přiloží k JRF.

6. KROK

V neposlední řadě se přikládá doklad o zaplacení správního poplatku ve výši 1 000 Kč.

7. KROK

Řízení o udělení koncese se zahajuje dnem, kdy byla podána žádost o koncesi. Nevyskytnou-li se překážky v provozování živnosti a jsou-li splněny všechny podmínky, vyjádří příslušný orgán svůj souhlas s udělením koncese. Zápis do Živnostenského rejstříku je proveden do 5-ti dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese.

Pokud však nebyly splněny zákonem stanovené náležitosti, živnostenský úřad do 30 dní od doručení k odstranění závad vyzve žadatele, aby vše napravil. Žadatel tak má 15 dní na to, aby závady odstranil.

4.2.5 Oznamovací povinnost živnostníka

Díky CRM systému může živnostník díky registraci přes JRF obejít všechny další oznámení, který byly před rokem 2006 povinností. CRM provede nejenom oznámení živnosti, ale také daňovou registraci, oznámení České správě sociálního zabezpečení, úřadům práce a také zdravotní pojišťovně. Živnostenský úřad po shromáždění veškerých potřebných údajů (z JRF a příloh) oznámí příslušným orgánům veřejné správy zahájení činnosti. Oproti minulosti tak dochází k podstatnému zjednodušení a urychlení začátku podnikání.

Podstatné zjednodušení přinesl právě Jednotný registrační formulář, který byl vypracován tak, aby se všechny potřebné informace sjednotily do jednoho dokumentu. Informace z tohoto formuláře pak dále slouží pro všechny instituce související se vznikem podnikání. Odstranilo se tak například opakované vyplňování stejných údajů, či zdlouhavé návštěvy každého úřadu zvlášť.

Zahájení podnikatelské činnosti je tedy nutné oznámit finančnímu úřadu, okresní správě sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovně a úřadu práce. Všechny tyto úřady jsou od roku 2006 informovány díky CRM systému a JRF.

Výjimkou je případ, kdy se žadatel zaregistruje na živnostenském úřadě, který nespadá do oblasti jeho trvalého bydliště. V tom případě bude muset okresní správa sociálního zabezpečení navštívit osobně a to v příslušném místě, které spadá k jeho trvalému pobytu.

4.3 Sociální a zdravotní pojištění

4.3.1 Sociální pojištění

Platby sociálního pojištění se dělí na tři složky a to: důchodové pojištění, nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Sociální pojištění platí nejenom zaměstnanci, ale i osoby samostatně výdělečně činné. Za zaměstnance se o tento druh pojištění stará zaměstnavatel, podnikatelé se o vše musí postarat sami. (penize.cz, 2015)

Zaměstnanec má povinnost účastnit se všech tří složek sociálního pojištění. Pro OSVČ je nemocenské pojištění dobrovolné, další dvě složky platí povinně. Osoba bez zdanitelných příjmů nemusí platit sociální pojištění vůbec.

Sociální pojištění by se dalo označit za jakousi „daň“, kterou ve většině případů podnikatel odvádí ze svých výdělků. Většina se odvádí na důchodové zabezpečení, menší část jde na státní politiku zaměstnanosti. Důležité pro podnikatele je budoucí zhodnocení těchto odvodů, neboť čím větší jsou podnikatelovy odvody na sociální pojištění, tím vyšší bude mít důchod. (jakpodnikat.cz, 2013)

Pojistné na sociální zabezpečení je placeno formou záloh a odvádí se Správě sociálního zabezpečení. Výše záloh závisí na typu činnosti, tedy zda se jedná o podnikání na hlavní či vedlejší činnost.

3.3.1.1. Vyměřovací základ

Vyměřovací základ pro živnostníky, podnikatele a OSVČ pro sociální pojištění činí 50 % příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti a to po odečtení výdajů. Takto určený vyměřovací základ se pak přepočítává na měsíce. Jsou stanoveny také minimální a maximální vyměřovací základy. Pokud podnikatelův vypočítaný vyměřovací základ bude nižší než minimální, pak pro něj platí výše minimálního základu. Obdobně je to u maximální vyměřovacího základu, který bere podnikatel v úvahu v případě, že jeho vypočítaný vyměřovací základ je ještě vyšší než maximální. Minimální a maximální vyměřovací základ se odvíjí od průměrné mzdy, která pro rok 2015 činí 26 611 Kč. (penize.cz, 2015)

Minimální vyměřovací základ

Při hlavní výdělečné činnosti je minimální měsíční vyměřovací základ stanoven jako 25 % z průměrné mzdy. Tedy 6 653 Kč. Pro vedlejší výdělečnou činnost je to 10 % z průměrné mzdy, 2 662 Kč. Pro zjištění minimálního ročního vyměřovacího základu pro danou výdělečnou činnost postačí, když tyto částky vynásobíme počtem měsíců, ve kterých podnikatel vykonával tuto samostatně výdělečnou činnost. Nepočítají se následující měsíce, pokud živnostník:

- Nevykonával samostatnou činnost ani jeden den,
- Je státním pojištěncem,
- Má těžké tělesné, smyslové nebo mentální postižení,
- Dosáhl věku potřebného pro nárok na starobní důchod, ale nesplňuje další podmínky pro jeho přiznání,

- Celodenně, osobně a řádně pečoval alespoň o jedno dítě do 7 let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku,
- Je současně zaměstnancem a odvádí pojistné z tohoto zaměstnání alespoň z minimálního vyměřovacího základu stanoveného pro zaměstnance. (finance.cz, 2015)

Maximální vyměřovací základ

Maximální roční vyměřovací základ je stanoven jako 48 násobek průměrné mzdy. Pro rok 2015 je tedy maximální vyměřovací základ 1 277 328 Kč. OSVČ, která se v tomto roce účastní důchodového pojištění také jako zaměstnanec a v zaměstnání pak dosáhla maximálního vyměřovacího základu, není povinna platit zálohy od kalendářního měsíce, ve kterém to oznámí a doloží OSSZ

Po skončení roku musí živnostník podat daňové přiznání a taky Přehled za sociální pojištění. Přehled musí podat po skončení roku nejpozději do 30. dubna. Pokud toto datum připadá na sobotu či neděli, prodlužuje se lhůta do následujícího pondělí. Pokud má živnostník odklad daňového přiznání, přehled musí podat nejpozději do konce července.

Přehled podává pomocí tzv. formulářů. Ty si živnostník obstará osobně na okresní správě sociálního zabezpečení nebo si je stáhne z internetových stránek. Přehled může vyplnit a podat také elektronicky, ale jen v případě, že vlastní zaručený elektronický podpis.

Součástí Přehledu jsou také pokyny, podle kterých je nutné formulář vyplnit a poté jej poslat poštou nebo předat osobně na úřadu OSSZ. Zisk uvedený v daňovém přiznání musí odpovídat uvedenému zisku v přehledu. Do výdajů se nezahrnují platby na zdravotní, sociální ani nemocenské pojištění ani ztrátu z podnikání z předchozích let. Dle návodu si živnostník spočítá pojištění za celý rok. V případě nízkého zisku nevzniká povinnost platit sociální pojištění. Nutné je uvést také kolik a v jaké výši byly zaplacený všechny zálohy během roku na sociální pojištění. Živnostník si dopočítá doplatek nebo přeplatek a nové zálohy.

Sociální pojištění se musí doplatit do 8 dnů od podání Přehledu příjmů. Přeplatek živnostník obdrží poštou nebo ho použije na úhradu dalších záloh. Jednu z možností však musí vyznačit v přehledu. (jakpodnikat.cz, 2013)

U OSVČ činí sazba pro sociální pojištění 29,2 % z vyměřovacího základu, z toho 28 % připadá na důchodové pojištění a zbylých 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti. Pokud podnikatel nevstoupil do tzv. druhého pilíře důchodového spoření, odvádí pouze 26,2 % z vyměřovacího základu Správě sociálního zabezpečení a 5 % z vyměřovacího základu odvede na účet u penzijní společnosti. Jak již bylo zmíněno výše, nemocenské pojištění je pro živnostníky a podnikatele dobrovolné. Určování jeho výše je omezeno pouze minimálním pojistným, které činí 115 Kč měsíčně (minimální vyměřovací základ je 5 000 Kč). Shora je pak jeho výše omezena vyměřovacím základem pro sociální pojištění rozpočteném na měsíce. (penize.cz, 2015)

4.3.2 Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění slouží k úhradě základní zdravotní péče a je povinné pro každého občana České republiky. Občan si ho buď hradí sám, nebo je za něho placeno státem. Každý pojištěný má pak nárok na bezplatnou základní zdravotní péči. Zdravotní pojišťovny hradí náklady na zdravotní péči občanů. Plně jsou hrazeny pouze nezbytné lékařské úkony, léky a zdravotnický materiál. Některé léky jsou hrazeny úplně, za jiné si občan připlácí.

Povinnost platit zdravotní pojištění mají všichni zaměstnanci, OSVČ i osoby bez zdanitelných příjmů, které žijí trvale v České republice. Za zaměstnance platí část tohoto zdravotního pojištění zaměstnavatel a část si hradí zaměstnanec ze své mzdy. Všechny platby na zdravotní pojištění odcházejí do zdravotních pojišťoven

4.3.2.1 Vyměřovací základ

Vyměřovací základ u živnostníků, podnikatelů a OSVČ je stejně jako u sociálního pojištění vypočten na základě zisku z předešlého období. Jedná se opět o 50 % z příjmů z podnikání či jiné samostatně výdělečné činnosti po odečtení výdajů. Vyměřovací základ se přepočítává na měsíce. Opět platí, že pokud má podnikatel nižší vyměřovací základ než je stanovená minimální částka, je pro něho závazný stanovený minimální vyměřovací základ. Obdobně je tomu i maximálního vyměřovacího základu. Vyměřovací základ se opět odvíjí od průměrné mzdy, 26 611 Kč. (penize.cz, 2015)

V případě, že má živnostník příjmy z podnikání či jiné samostatně výdělečné činnosti, tak musí platit zdravotní pojištění. Důležité je zjistit, zda je nutné platit zálohy a v jaké výši, či zda se vše zaplatí až na konci roku. Pro zjištění formy placení je důležité vědět, zda samostatná výdělečná činnost je náš hlavní příjem, vedlejší příjem, či za nás platí pojistné stát. (jakpodnikat.cz, 2013)

Hlavní činnost

V případě, že se jedná o podnikání na hlavní činnost, musí podnikatel platit měsíční zálohy, dle Přehledu. Tyto zálohy však nesmí být menší než stanovená minimální záloha (i v případě, že jsme byli ve ztrátě, či s podnikáním začínáme). Minimální měsíční záloha na zdravotní pojištění při hlavní činnosti činí 1 797 Kč. Na konci roku se podává Přehled a pojistné se buď musí doplatit. Případný přeplatek pojišťovna vrací podnikateli.

Vedlejší činnost

Vedlejší příjem pro živnostníka znamená, že nemusí platit zálohy a vše zaplatí až po skončení roku na základě podaného Přehledu. Minimální roční pojistné je stanoveno na 0 Kč, maximální pak na 12-ti násobek maximální zálohy. Vedlejší činnost v tomto případě znamená, pokud jsme byli celý měsíc zaměstnaní a zaměstnavatel za nás odvedl pojistné alespoň z minimálního vyměřovacího základu (z minimální mzdy, která činí 9 200 Kč) a živnostník to nahlásil své zdravotní pojišťovně do 8 dnů od změny.

Pojistné placené státem

Poslední možností, je že pojistné za živnostníka či OSVČ platí stát. Mezi tyto osoby patří:

- Studenti,
- Starobní nebo invalidní důchodci
- Ženy pečující o malé dítě,
- A další dle § 7 zákona 48/97 o veřejném zdravotním pojištění.

Pokud je OSVČ jednou z následujících osob, například studentem, platí, že uvedenou skutečnost musí nahlásit pojišťovně a to do 8 dnů od změny. V tomto případě tedy zálohy platí jen podle zisku z předešlého roku a minimální záloha pro něho neplatí. Po skončení roku opět podává Přehled a podává pojistné ze skutečně dosaženého zisku. Přeplatek je opět vrácen pojišťovnou. V roce, kdy podnikat začíná, neplatí zálohy až do podání prvního Přehledu. (jakpodnikat.cz, 2013)

Záloha se platí za každý měsíc a je splatná vždy do 8. dne následujícího měsíce. Pro živnostníka je však důležité, že den platby je až den, kdy bude platba připsána na účet příslušné zdravotní pojišťovny.

Ať už se jedná o kteroukoliv z výše uvedených možností, vždy je nutné po skončení roku kromě daňového přiznání podat také tzv. Přehled příjmů za zdravotní pojištění. Přehled je nutné podat do konce dubna. V případě, že poslední den v měsíci vychází na víkend, nejpozdější termín podání je následující pondělí. Výjimkou je pouze odklad daňového přiznání, v takovém případě i přehled podáváme do konce července.

Stejně jako u sociálního pojištění i zde si může formuláře – tiskopisy přehledu živnostník stáhnout například na webových stránkách příslušné zdravotní pojišťovny nebo si je osobně vyzvednout na pobočce své zdravotní pojišťovny. Další možností je také elektronické podání, ale pouze se zaručeným elektronickým podpisem.

Vyplněné tiskopisy dle příložených pokynů podnikatel odevzdá na své zdravotní pojišťovně. Příjmy a výdaje, které se uvádí, musí být shodné s daňovým přiznáním. Důležité je, aby živnostník do výdajů nezahrnoval platby na zdravotní, sociální ani nemocenské pojištění a ani ztrátu z podnikání z předchozích let. Dle příložených pokynů pak spočítá pojištění za celý rok. Součástí je také uvedení údajů týkajících se zaplacených záloh na zdravotní pojištění. V neposlední řadě si živnostník dopočítá doplatek či přeplatek a nové zálohy na další rok.

Vzniklý nedoplatek musí živnostník uhradit do 8 dnů od podání Přehledu příjmů. Případný přeplatek může živnostník obdržet poštou nebo využít na úhradu dalších záloh. Pro kterou možnost se rozhodne, musí zaznačit v Přehledu. (jakpodnikat.cz, 2013)

Sazba pojistného na zdravotní pojištění u OSVČ je 13,5 % z vyměřovacího základu. Ztráta z předchozích let se nepromíjí.

4.4 Založení živnosti fyzickou osobou ve VB

V rámci Jednotného vnitřního trhu (dále JVT) je nyní podnikání ve Velké Británii daleko jednodušší. V rámci JVT se mohou občané EU volně pohybovat ve všech členských státech a v těchto státech mohou dlouhodobě pobývat, pracovat případně také podnikat. Z tohoto důvodu začínajícím podnikatelům odpadá povinnost získání pracovního povolení, registrace pracovníků či registrace k pobytu.

Právo žít ve VB má každý občan České republiky (občan EU) a to ode dne našeho vstupu do Evropské Unie tedy od 1. května 2004. Toto právo má každý, kdo v Británii pracuje či nepracuje, ale má dostatek finančních prostředků na to, aby nebyl nucen pobírat sociální dávky.

Postup při zakládání živnosti ve Velké Británii je zcela odlišný od toho, který známe v tuzemsku. Nejen, že není potřeba žádné úvodní registrace či žádosti, abychom se mohli stát živnostníky, ale živnostníci v této zemi se ani neprokazují žádným výpisem z Živnostenského rejstříku, neboť takový rejstřík v zemi chybí. Pro základní typy živností není požadováno příslušné vzdělání či praxe v daném oboru.

Stejně jako v tuzemsku tak i v případě začínajícího podnikatele ve Velké Británii je důležité rozhodnout se nejen pro obor, ve kterém zakladatel hodlá podnikat, ale především jakou právní formu využije. Kromě specifických oborů jakou jsou například advokáti, lékaři, realitní či pojišťovací agenti, není potřeba dokazovat jakékoliv vzdělání popřípadě praxi, která se zvoleného oboru týká. Pro srovnání s ČR jsem zvolila podnikání formou živnosti, které se označuje jako tzv. *sole trader* někdy také jako *self-employer*.

1. KROK

V případě, že si živnostník zvolí obor (nebudeme uvažovat ani jeden ze specifických oborů), ve kterém bude podnikat a zvažil všechna možná rizika spojená s podnikáním, může začít svou podnikatelskou činnost ihned provozovat.

2. KROK

Nejpozději do tří měsíců od začátku podnikání je nutné se registrovat k platbám na sociální pojištění u HMRC úřadu. V případě, že tento limit není dodržen, je pravděpodobné, že bude požadováno uhrazení penále z prodlení, jak bylo uvedeno výše. Registrace u HMRC probíhá online přes webové stránky www.hmrc.gov.uk.

3. KROK

V systému HMRC je nutné přihlásit se také k dani z příjmů. Za tímto účelem je potřeba registrace k tzv. *Self Assessment*. Tuto registraci je možné provést online či v papírové podobě odeslat na adresu HMRC úřadu www.hmrc.gov.uk.

4. KROK

Všechny potřebné a povinné registrace u úřadu HMRC byly provedeny, proto může živnostník dále pokračovat v podnikání. Na konci daňového roku pak podává daňové přiznání a platí daň z příjmů.

Ke splnění základních povinností živnostníka ve Velké Británii tedy postačí výše uvedené tři kroky. Živnostník nedostává žádné povolení a ani není brzděn žádným datem, od kterého by teprve mohl začít podnikat. V počátku podnikání je nejdůležitější zaregistrovat se k platbám sociálního pojištění a k přímým daním. Další registrace týkající se například plátce DPH jsou prováděny až po dosažení určité výše zisku, pro se jimi stejně jako u tuzemského podnikatele nebudu zabývat.

4.5 Praktický příklad

Srovnání podnikání v České republice a Velké Británii bude provedeno na příkladu, který bude demonstrovat zejména rozdíly v postupech při zakládání živnosti v obou těchto zemích. Tento příklad může sloužit také jako podklad pro případné zájemce o podnikání ve Velké Británii, proto bude doplněn také předpokládanými výdaji spojenými se založením živnosti a s počátkem podnikání. Jedno podnikání poté bude upřednostněno před druhým a to zejména z hlediska co nejnižších počátečních nákladů. Příklad bude demonstrován na živnosti řemeslné. Vybrala jsem činnost, u které není zapotřebí provozovny či jiných prostorů pro výkon podnikání, zejména z důvodu co nejnižších nákladů.

Pan Jiří Procházka s trvalým bydlištěm v Brně, na ulici Reissigova 4, se rozhodl začít podnikat. V současné době je stále zaměstnán u společnosti Česká Malba s. r. o. v Brně, kde již 6 let pracuje na pozici malíře a natěrače pokojů. Kvůli stále se zhoršujícím vztahům na pracovišti začal uvažovat o vlastním podnikání. Pan Procházka je svobodný a bezdětný, má pouze sestru, která však žije delší dobu ve Velké Británii. Také z těchto důvodů zvažuje podnikání v této zemi. Pan Procházka je absolventem střední odborné školy a vlastní výuční list v oboru malířské a natěračské práce. V tomto oboru má 6-ti letou praxi v již zmiňované společnosti.

Mezi jeho majetek patří osobní automobil Škoda Fabia model 1,2 http 44 kW/60 k a vlastní naspořené finanční prostředky ve výši 60 000 Kč, které hodlá investovat do začátku podnikání. Procházka se rozhodl nejprve zjistit všechny potřebné informace o založení živnosti jak v České republice, tak ve Velké Británii a na základě složitosti a také počáteční finanční náročnosti se rozhodne pro jednu variantu.

Vzhledem k tomu, že je pan Procházka vyučen jako malíř a natěrač pokojů neuvažuje o jiném oboru podnikání. V České republice řadíme tuto činnost do živností ohlašovacích – řemeslných, označované jako obor *Malířství, lakýrnictví, natěračství*. Postup pro získání živnostenského oprávnění byl popsán výše. Jak již víme, ve Velké Británii žádné podobné dělení živností neexistuje. Tato činnost je zde označena jako *decorater* či *house painter* (v překladu malíř pokojů).

4.5.1 Srovnání postupu při zakládání živnosti

Pan Procházka zjistil veškeré potřebné informace týkající se založení živnosti ve Velké Británii a v tuzemsku a pro urychlení celého procesu se rozhodl vše spravovat a vyřizovat on-line, přes webové portály jednotlivých úřadů.

Tabulka 1: Srovnání postupu při zakládání

krok	činnost	Česká republika	Velká Británie
1.	Zvolit obor podnikání	ANO	ANO
2.	Doložení dokladů o vzdělání či praxi	ANO	NE
3.	Registrace živnosti	ANO	NE
4.	Zaplacení správního poplatku	ANO	NE
5.	Registrace k platbám sociálního pojištění *	NE	ANO
6.	Registrace k dani z příjmů	NE	ANO

Prvním krokem je bezpochyby zvolit správný obor podnikání. Jak již bylo zmíněno výše, pan Procházka hodlá podnikat v oboru malíře a natěrače pokojů. V tomto bodu má tedy jasno.

Doložení praxe je prvním podstatným rozdílem. U běžných činností není doklad o vzdělání či praxi u anglického živnostníka požadován. Jen u některých specifických činností je žádáno příslušné vzdělání, ale v případě činnosti malíře není ve VB nutné nic dokládat. V České republice bez doložení potřebného dokladu o absolvování daného vzdělání či praxe nebude řemeslná živnost zaregistrována. Dokladem bude v případě pana Procházky výuční list v příslušném oboru. V případě, že by úřad požadoval také doklad o praxi, doloží formulář Potvrzení o praxi, kterou vyplní jeho současný zaměstnavatel, tedy firma Česká malba s. r. o.

Dalším rozdílem je třetí krok. V České republice nelze bez registrace samotné živnosti provozovat. Až na základě výpisu z Živnostenského rejstříku je živnostník oprávněn začít podnikat. U živnosti řemeslné předchází nejprve doložení o vzdělání či praxi a až na základě něho může být žadatel zaregistrován. Ve Velké Británii taková omezení nenajdeme, odpadá zde jakékoliv prvotní přihlašování či ohlašování počátku podnikatelské činnosti.

Výdaji se zřízením živnosti jsou opět součástí pouze tuzemského systému ohlášení a zřízení živnosti. Jak již bylo zmíněno několikrát, částka správního poplatku za zřízení živnosti činí 1 000 Kč.

Poslední dva kroky se týkají zřízení živnosti ve Velké Británii. * V České republice se není nutné registrovat k platbách sociálního zabezpečení samostatně, neboť díky CRM systému a vyplnění JRF se veškeré povinné registrace a oznámení rozešlou na příslušné úřady. Ve Velké Británii je tato registrace jedinou povinnou registrací v rámci zřizování živnosti.

Závěrečný krok, který je typický pouze pro anglické zakládání živnosti, je registrace k dani z příjmů. Tato registrace musí být provedeno, spolu s předchozím krokem, do tří měsíců od počátku podnikání. V České republice je každý živnostník

povinen podávat daňové priznání a platit daň z příjmů, to vše bez jakékoliv registrace.

Velmi důležitým a podstatným rozdílem je zejména rychlost, se kterou lze založit živnostenského podnikání ve Velké Británii. V ČR by mohl pan Procházka začít podnikat nejdříve po pěti dnech od ohlášení živnosti, tedy od obdržení výpisu z Živnostenského rejstříku. Ve VB může začít provozovat živnost prakticky okamžitě. Dalším rozdílem je jednoduchost podnikání. V ČR musí pan Procházka dokládat nejrůznější potvrzení o odborné způsobilosti či bezúhonnosti. Tyto povinnosti ve VB chybí. Tuto domněnku potvrzuje výzkum serveru doingbusiness.org (2015), ve kterém skončila Velká Británie v rámci jednoduchosti podnikání na 8. místě ve světě. ČR republika se v rámci tohoto žebříčku umístila až na 44. místě.

Z časového hlediska, stejně jako z hlediska obtížnosti získání živnostenského oprávnění je v popředí jednoznačně provozování živnosti ve Velké Británii.

4.5.2 Počáteční výdaje

Počáteční výdaje jsou takové, které je nutné zaplatit, aby pan Procházka mohl začít provozovat své podnikání. Kromě poplatků na úřadech zde bude zahrnuto také nářadí, které si musí na počátku svého podnikání obstarat a které je nezbytné k samotnému výkonu podnikání.

Tabulka 2: Počáteční výdaje

částka	Česká republika	Velká Británie
Správní poplatek	1000 Kč	0 Kč
Nezbytné nářadí	6 683 Kč	6 683 Kč
Automobil	0 Kč	0 Kč
Cesta do VB	0 Kč	6 535 Kč
Celkem	7 683 Kč	13 218 Kč

Jak již bylo zmíněno několikrát v České republice je nutné při zakládání živnosti zaplatit správní poplatek. Bez tohoto poplatku nebude příslušná živnost ohlášená a zaregistrována. Ve VB v případě živnosti žádné vstupní či správní poplatky neexistují.

Pan Procházka se rozhodl nakoupit nářadí, které bude potřebovat pro své podnikání. Nakupoval nezbytné nářadí, které bude potřeba a dle jeho předpokladů mu vydrží alespoň v prvních třech měsících. V případě potřeby dokoupí už jen nejn nutnější věci. Za nezbytné nářadí a potřeby považoval zejména:

- žebřík (cena 1 040 Kč)
- malířské montérky (439 Kč)
- 3 velké štětce (282 Kč)
- teleskopickou tyč (85 Kč)
- násady válečků v počtu 8 ks (592 Kč)
- sadu různě velkých štětců (52 Kč)

- malířské štětky různých velikostí (180 Kč)
- špachtle, škrabky a stěrky (155 Kč)
- hladítka a hoblíky (274 Kč)
- 3 kbelíky (348 Kč)
- 4 malířské mřížky (36 Kč)
- malířské nože (96 Kč)
- odstraňovač tapet (1 260 Kč)
- folie na zakrytí a malířské pásy (1 620 Kč)
- sada válečků – 4 ks (224 Kč). (zelezarstvi-jesenik.cz, 2015; zebriky-hlinikove.cz, 2015; e-zelezarstvi.cz, 2015; korus-eshop.cz, 2015; kamennyobchod.cz, 2015)

V celkové částce 6 683 Kč. V případě, že by se pan Procházka rozhodl pro podnikání ve VB, konkrétně v Londýně, kde žije i jeho sestra, potřebné nářadí by si obstaral v tuzemsku, proto je také tato částka v obou zemích stejná. Důvodem tohoto rozhodnutí je zejména usnadnění počátku podnikání. Pan Procházka má pouze základní znalost anglického jazyka a vyhledávání potřebného nářadí v Londýně by pro něj bylo přitěžující okolností, které se snaží tímto způsobem vyhnout.

K výkonu jeho povolání je také nezbytný automobil, který je důležitý pro přemístění nejenom nářadí a barev, ale také slouží k tomu, aby se pan Procházka mohl co nejrychleji a nejpohodlněji dostavit ke svým zákazníkům. Vzhledem ke skutečnosti, že pan Procházka osobní automobil vlastní není nutné, aby v tomto směru investoval. Proto je i částka rovna nule.

Dalším důležitým nákladem je cesta do VB, kterou je nutno započítat do počátečních investic. Jak již bylo zmíněno výše, při podnikání ve VB by pan Procházka využíval svůj osobní automobil. Proto je nutné při nákladech na cestu do VB neuvažovat nad leteckou dopravou, ale naopak se musí zvolit taková alternativa, která umožní panu Procházkovi dopravit svůj osobní automobil do země.

Podle serveru radydociziny.com (2014) je nejlevnější variantou cesta osobním automobilem ve směru ČR → Německo → Nizozemsko → Belgie → Francie. Ve Francii, přesněji v městě Calais využije pan Procházka přepravu trajektem do Doveru (VB). Z Doveru pak pojedje opět osobním automobilem do Londýna, tedy do cílové stanice.

Délka trasy dle serveru mapy.cz po placených úsecích je z Brna do Calais dlouhá 1 300 km a z Doveru do Londýna dalších 130 km. Cesta trajektem z Calais do Doveru trvá podle serveru affery.cz (2015) přibližně 90 min a vychází na 57 EUR. Výdaje na dálniční poplatky činí dle serveru tolls.eu (2015) 37 EUR a 310 Kč za dálniční známku českou. Další výdaje, se kterými je potřeba počítat je spotřeba pohonných látek. Pan Procházka vlastní automobil značky Škoda Fabia 1,2 http 44 kW/60 k, jehož spotřeba činí 5,7 l na 100 km. (skodafabia.wz.cz, 2014)

Celkový počet ujetých km je 1 430. Podle jednoduchého výpočtu dojdeme k závěru, že při 1 430 ujetých km bude spotřeba přibližně 82 litrů. Vzhledem, k tomu, že nádrž automobilu Škoda Fabia má objem pouhých 50 litrů, bude potřeba, aby v průběhu cesty minimálně jednou natankoval a to nejpozději v polovině

cesty, tedy ve Frankfurtu nad Mohanem. Nejprve natankuje plnou nádrž v Brně, kde se průměrná cena za litr benzínu dle serveru bmwmotoclub.cz (2015) pohybuje kolem 32,67 Kč. První natankování tedy vychází na 1 634 Kč. Dále bude tankovat v Německu, kde se průměrná cena benzínu pohybuje na úrovni 40,37 Kč za litr. Opět zde natankuje plnou nádrž, která ho vyjde na cca 2 019 Kč.

Celkové výdaje na cestu na Velké Británie činí 3 653 Kč za pohonné látky, 310 Kč za českou dálniční známku, za trajekt a mýtné 94 eur, což dle aktuálního kurzu serveru kurzy.cz (2015) v přepočtu na české koruny činí 2 572 Kč. Celkové výdaje na cestu jsou 6 535 Kč.

Vstupní výdaje jsou menší u podnikání v tuzemsku a to téměř o polovinu. Tento výsledek je však pochopitelný, neboť se zřizováním podnikání v tuzemsku nevznikají žádné počáteční výdaje na cestování. Z hlediska počátečních nákladů je levnější podnikání v tuzemsku, ale v konečné důsledku vždy záleží na individuálním rozhodnutí podnikatele, v našem případě pana Procházky. Vzhledem, k tomu, že pan Procházka vlastní téměř trojnásobek těchto počátečních výdajů, není ještě podnikání ve VB vyloučené. Samozřejmě z hlediska vstupních výdajů je prokazatelně nákladnější, ale při zřizování živnosti se mohou uplatnit i další hlediska srovnání, kterými může být například výrazně vyšší výdělek, lepší životní styl nebo naopak jazyková bariéra, neznalost zahraničního trhu a prostředí apod.

Nyní je důležité, aby si pan Procházka srovnal své priority a rozhodl se, která z variant je pro něj nejlepší. V případě, že bude preferovat jednoduché založení, zvolí pochopitelně podnikání ve Velké Británii. Naopak, pokud bude chtít v počátku svého podnikání ušetřit co nejvíce finančních prostředků, pak zvolí podnikání v tuzemsku.

5 Závěry a doporučení

V bakalářské práci jsem se zaměřila na oblast živnostenského podnikání. Před vypracováním práce jsem stanovila cíl, který se zabýval nejenom objasnění obecných pojmů týkajících se živnostenského podnikání, ale především vytvoření uceleného návodu pro zakládání živnosti. Stanoveným cílem jsem se zabývala ve všech částech této práce a byl řešen postupně, nejprve v literární rešerši, dále pak v praktické části. Obsah této práce může sloužit lidem, kteří uvažují o podnikání formou živnosti.

V literární rešerši je zpracován nejprve historický vývoj živností v tuzemsku, dále jsou zde vysvětleny pojmy týkající se živnostenského podnikání a to současnou právní úpravou a předpisy. V této části jsem se zaměřila na nejdůležitější pojmy a informace, které jsou pro založení živnosti nezbytné, a které jsou pak dále využity v praktické části. Tato část je zaměřena především na současnou právní úpravu ohlašovacích a také koncesovaných živností. V neposlední řadě jsem se zde zabývala teoretickými pojmy, které jsou důležité pro obdobné podnikání ve Velké Británii.

Praktická část řeší jednotlivé postupy při zakládání živnosti v obou zemích. Pro Českou republiku jsou zde demonstrovány všechny druhy živností, které současná právní úprava má. Pro Velkou Británii je demonstrován pouze jeden postup, který se využívá pro všechny základní typy živností. Součástí této části je také příklad, který srovnává jednotlivé postupy a nastiňuje také předpokládané počáteční výdaje. Praktická část obsahuje návod na založení živnosti ve vybraných zemích a může sloužit osobám, které zvažují vlastní podnikání v jedné z uvedených zemí. Alespoň základní představu o počátečních výdajích si mohou subjekty vytvořit na základě praktického příkladu, který se touto problematikou zabývá a poukazuje na nejnütnější výdaje spojené s vybraným typem živnosti.

Při srovnání zakládání živnosti v obou zemích jsem dospěla k názoru, že z hlediska časové náročnosti a také jednoduchosti je zakládání živnosti ve Velké Británii podstatně lepší. Britské zákony v tomto směru stanovují jen málo základních povinností, které se musí při zakládání živnosti dodržet. V České republice je oproti tomu mnoho povinností, které je potřeba splnit, což může mnoho lidí od podnikání odradit. Pro osoby, které chtějí založit živnost, co nejjednodušeji tedy doporučuji zvolit si jako místo podnikání Velkou Británii.

Naopak z hlediska počátečních výdajů týkajících se vybraného druhu živnosti je podnikání ve Velké Británii finančně náročnější. Vyšší počáteční výdaje jsou spojeny zejména s náklady na cestu do této země. Osobě, která zvažuje vlastní podnikání, s co nejnižšími počátečními náklady bych tedy z tohoto hlediska doporučila podnikání v České republice. Na rozdíl od Velké Británie se zde musí povinně hradit správní poplatky, ale ve srovnání s náklady na cestu je tato částka zanedbatelná.

Na základě výše uvedených skutečností však osobám, bez zkušeností v oblasti podnikání, doporučuji podnikání v České republice. Začít vlastní podnikání není nikdy jednoduché a už vůbec není jednoduché v cizí zemi, v cizím jazyce či cizí kul-

tuře. Nejen z těchto důvodů může být první podnikání v tuzemsku jednodušší. Začínající podnikatel má možnost se nejprve ve zvoleném oboru zorientovat, získat zkušenosti a také nejnütnější představy o chodu podnikání. Až na základě nabytých zkušeností by měl zvažovat podnikání v zahraničí.

6 Literatura

- AFFERY.CZ [online]. *Platební řád z Calais do Dover*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.aferry.cz/timetable/CalaisDoverPOFerriescz.htm>
- BMWOTOCLUB.CZ [online]. *Aktuální ceny benzínu a nafty v Evropě*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.bmwotoclub.cz/phm/>
- BUSINESSINFO.CZ [online]. *Pravidla pro podnikání ve Velké Británii*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pravidla-pro-podnikani-ve-velke-britanii-7097.html#pravni>
- DOINGBUSINESS.CZ [online]. *Doing Business 2015 Going Beyond Efficiency*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2015>
- EC.EUROPA.CZ [online]. *Podnikání v EU*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/service/business/art_4918_cs.htm
- E-ZELEZARSTVI.CZ [online]. *Malířské potřeby*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.e-zelezarstvi.cz/rucni-naradi/malirske-potreby>
- FINANCE.CZ [online]. *Základ a sazby pojistného u sociálního pojištění OSVČ*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/socialni-pojisteni-osvc/zaklad-a-sazby/>
- FIRMA-LTD.CZ [online]. *Jaký živnostenský list*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://firma-ltd.cz/ltd-anglie/zivnostensky-list/>
- GOV.UK [online]. *Choose a legal structure for you business*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/business-legal-structures/sole-trader>
- GOV.UK [online]. *Choosing a name for your company, partnership or business*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/choose-company-name>
- GOV.UK [online]. *Register for self assessment*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/register-for-self-assessment>
- GOV.UK [online]. *Setu up sole trader*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/set-up-sole-trader>
- GOV.UK [online]. *Working for yourself*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/working-for-yourself/what-counts-as-self-employed>
- HÁSOVÁ, Jiřina. *Právní otázky podnikání v SRN*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2011, xviii, 283 s. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 978-80-7400-411-7
- HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon v praxi: 2010/2011*. Olomouc: ANAG, 2010. ISBN 978-80-7263-615-0.
- JAKPODNIKAT.CZ [online]. *Sociální pojištění OSVČ*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/socialni-pojisteni-duchodove-zabezpeceni.php>
- JAKPODNIKAT.CZ [online]. *Zdravotní pojištění*. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/zdravotni-pojisteni.php>

- JAKPODNIKAT.CZ [online]. *Přehledy o platbě pojištění OSVČ.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/prehled-pojisteni.php>
- JANÁK, J., HLEDÍKOVÁ, Z., DOBEŠ, J.: *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost.* Praha: Nakladatelství Lidové noviny, s. r. o., 2005. 568 s. ISBN 80-7106-709-1.
- KAMENNYOBCHOD.CZ [online]. *Kbelík Spokar malířský 14 letrů.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.kamennyobchod.cz/kbelik-spokar-malirsky-14-litru.html>
- KORUS-ESHOP.CZ [online]. *Malířské kalhoty č. 46.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.korus-eshop.cz/pracovni-odevy/pracovni-kalhoty/malirskie-kalhoty46>
- KURZY.CZ [online]. *Libra, Britská libra GBP, kurzy měn.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/kurzy-men/nejlepsi-kurzy/GBP-britska-libra/>
- LENDEROVÁ, M., JIRÁNEK, T., MACKOVÁ, M. *Z dějin české každodennosti: Život v 19. století.* Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2009, 430 p. ISBN 978-802-4616-834.
- MALACH, Antonín. *Jak podnikat po vstupu do EU.* 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 524 s. Expert (Grada). ISBN 80-247-0906-6.
- MULAČOVÁ, Věra a Petr MULAČ. *Obchodní podnikání ve 21. století.* 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 520 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4780-4.
- PENIZE.CZ [online]. *Sociální pojištění.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/80476-socialni-pojisteni>
- PENIZE.CZ [online]. *Zdravotní pojištění.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/80475-zdravotni-pojisteni>
- RYŠÁVKOVÁ, Veronika. *Nový občanský zákoník úplně pro všechny.* 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 304 s. Právo pro každého (Grada). ISBN 978-80-247-5157-3.
- SKODAFABIA.WZ.CZ [online]. *Motory.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://skodafabia.wz.cz/motory.html>
- SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOŘ. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů.* 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 427 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3339-5.
- SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika.* 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011, 471 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.
- TOLLS.EU [online]. *Mýtné v Evropě.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://www.tolls.eu/cs/europe>
- VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy.* 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012, 332 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4520-6.
- VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. *Podniková ekonomika.* 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 570 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4372-1.
- Zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.
- ZEBRIKY-HLINIKOVE.CZ [online]. *Dřevěný žebřík dvojitý malířský 7 příček 222 cm.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: <http://zebriky-hlinikove.cz/dreveny-zebrik-dvojity-malirsky-7-pricek-222-cm>
- ZELEZARSTVI-JESENİK.CZ [online]. *Malířské nářadí.* [cit. 2015-05-20]. Dostupné z: http://www.zelezarstvi-jesenik.cz/katalog/zbozi/naradi/rucni_5064/malirske-naradi
- ZICHOVÁ, Jaroslava. *Živnostenské podnikání*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008. ISBN 978-80-7418-001-9.

Přílohy

A Výpis z Živnostenského rejstříku

MĚSTSKÝ ÚŘAD KROMĚŘÍŽ
odbor Obecní živnostenský úřad
767 01 KROMĚŘÍŽ, Velké nám. 115/1

Č. j.: ZIV/4085/2011/Ba/3
Sp. značka: ZIV/4085/2011/Ba

Výpis z živnostenského rejstříku

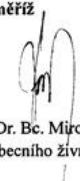
Jméno a příjmení: Lenka Malcharová
Rodné číslo: 855912/4849
Datum narození: 12.09.1985
Bydliště: Moravská 3158/31, 767 01, Kroměříž
Místo podnikání: Moravská 3158/31, 767 01, Kroměříž
Identifikační číslo: 87300648

Živnostenské oprávnění č. 1

Předmět podnikání: Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Obory činnosti: Reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení
Vznik oprávnění: 08.09.2010
Doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou

Úřad příslušný podle § 71 odst. 2 Živnostenského zákona: Městský úřad Kroměříž

V Kroměříži dne 19.09.2011

RNDr. Bc. Miroslav Ševčík
vedoucí Obecního živnostenského úřadu

Obrázek 1: Ukázka výpisu z Živnostenského rejstříku

B Koncesní listina

Obrázek 2: Ukázka koncesní listiny

C Jednotný registrační formulář

**JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ
FORMULÁŘ**
FYZICKÁ OSOBA

podací razítko

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) pohlaví ¹⁾ Žena / muž ¹⁾	f) rodné příjmení	g) všechna dřívější příjmení	
h) rodinný stav	i) místo narození	j) okres	
k) stát	l) státní občanství	m) datum narození	n) rodné číslo
o) identifikační číslo		p) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)	

02 Bydliště

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

03 Sídlo

a) sídlo trvale shodné s bydlištěm ²⁾ ANO / NE¹⁾

b) název ulice	c) č.p. / č.ev.	d) číslo orientační	e) PSČ
f) název obce	g) část obce		
h) okres	i) stát		

04 Pobyt na území ČR (pro zahraniční osoby) ³⁾

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) povolený pobyt do		

**05 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu)
- ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašují živnosti resp. žádám o koncesi**

pořadové číslo 1.	
-------------------	--

06 Provozovna

a) název ulice	b) č.p. / č.ev.	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) název provozovny	i) umístění provozovny		
j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně	k) provozovna podléhající kolaudaci ANO / NE¹⁾		
l) předměty podnikání provozované v provozovně dle poř. čísla / u živnosti volně číslo oboru			

07 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) státní občanství	f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo
i) místo narození	j) okres	k) stát	l) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾

¹⁾ vyplní pouze fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo
²⁾ vyplní pouze osoba, která má adresu sídla shodnou s adresou bydliště
³⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt
 MPO FO – vzor č. 10 (D12014) 1 ⁴⁾ nehodící se škrtněte

Obrázek 3: Jednotný registrační formulář pro založení živnosti

